

Genetik til alle tider

//side 10

Grundloven gælder!

Mini-tema om offentligt
ansattes ytringsfrihed

//side 14

I 2014 skal
bioanalytikerne
brandes

//side 25

**Kommentér Bert Asbilds
leder på www.dbio.dk**

Velkommen til vores 169 nye kolleger!

// **LEDER**

I slutningen af januar er der blevet afholdt dimission på bioanalytikeruddannelsen fem steder i Danmark; seneste to nye skud på stammen er uddannelserne i Esbjerg og Odense, hvor hvert et hold studerende for første gang fik deres eksamen.

Det vil sige, at der i alt er blevet udklækket 169 nye kolleger. Fra denne plads skal der lyde et hjerteligt tillykke og velkommen til jer alle. Til et fantastisk spændende og fremtidsrettet fag, som I nu for alvor skal ud og gøre jer gældende i. Der bliver brug for hver og én af jer. Heldigvis! Bioanalytikerfaget er nemlig stadig et af de sundhedsfag, der har noget nær fuld beskæftigelse. Tillykke med det også.

Det er korrekt, at der i A-kassen, DSA's seneste opgørelse fra januar 2013 var 63 af dbio's medlemmer, der er uden beskæftigelse. Og desværre er nogle af dem at finde blandt jer, der er helt nyuddannede.

Men der er jobs at få; nogle steder i landet er der endda stor mangel på bioanalytikere, fx i Nordjylland. Jeg kan derfor kun opfordre til en vis mobilitet og åbenhed overfor udfordringer, der måske ikke lige ligger indenfor cykelafstand. Så er Danmark altså heller ikke større, og der er jo ofte den mulighed, at afprøve en anden landsdel i et vikariat. Det bliver nemlig nok alligevel et vilkår for mange af jer; at jeres første ansættelse ikke bliver i en fast stilling, men i et tidsbegrænset job.

Eller se mod praksissektoren. Vi har en stærk formodning om, at mange flere lægehuse vil opruste med bioanalytikere de kommende år; der er et utal af opgaver, som ligger lige til højrebænet for en faggruppe, der jo kan meget mere end at tage blodprøver.

For også når det gælder jeres faglighed, skal I være indstillet på at flytte jer. Bioanalytikerfaget og sundhedssektoren har allerede undergået enorme forandringer det seneste årti eller to. Og jeg kan garantere jer, at den slags kommer I til at opleve meget mere af. Heldigvis er I i kraft af jeres uddannelse også selv blevet rustet til at være med til at definere og udvikle betingelserne for vores fag.

Og så vil jeg gerne opfordre jer til at være med til at "sælge" vores fag. I skal ikke acceptere, at folk, som folk er flest, ikke ved hvad en bioanalytiker er, eller hvad sådan en bestiller.

Fortæl det dog! Benyt hver eneste patientkontakt til at præsentere jer, som dét I er. Sørg for at de andre faggrupper på jeres arbejdsplads ved, hvad I laver. Og den nok så berømte bordherre/dame skal naturligvis have hele historien. Vi ved selv, at det vi beskæftiger os med, er værd at vide mere om. Lad også andre vide det.

God vind!

BERT ASBILD

FORMAND FOR DANSKE BIOANALYTIKERE

”Det skete i Vejle

- det kan ske et andet sted i morgen”:

Formanden for Dansk Cytologiforening om at vide, at man som screener arbejder med en usikkerhedsfaktor hver eneste dag.

// side 8

Minitema: Ytringsfrihed

Offentligt ansattes adgang til samfundsdebatten er ofte besværet af faldgruber, snubletråde og skjulte trusler. Sæt arbejdspladsens pressepolitik på dagsordenen, lyder rådet fra FTF's advokat Helle Hjorth Bentz.

// side 14

- 4 dbio noter
- 6 OK13
- 8 ”Vi sidder alle hver dag med usikkerheden”
- 10 Hun arbejder med fortiden og for fremtiden
- 13 Gødstrup kan komme til at mangel folk
- 14 Tema: Ytringsfrihed
- 20 Reformen på fleksjobområdet
- 22 **Fagligt:** Funktionel Magnetisk Resonans Imaging
- 24 Nyt fra hovedbestyrelsen
- 26 Velkommen til nye kolleger: Fotos af årets dimittender
- 29 SPØRG dbio
- 30 Anmeldelser
- 31 Lokalnyt og aktiviteter

Nye regler for fleksjobbere

Ændringer på området for fleksjob har ikke gjort reglerne nemmere at gennemskue.

// side 20

Genetik til alle tider

Pernille Selmer er bioanalytiker på Center for GeoGenetik på Københavns Universitet. Hun både håndterer forhistorisk dna og arbejder med naturfagligt vakte gymnasieelever.

// side 10

dbio NR. 3

1. marts 2013
udgiver
Danske Bioanalytikere
Skindergade 45-47
1159 København K.
Tlf.: 4422 3246
e-mail: bladet@dbio.dk

www.dbio.dk

REDAKTION

Jytte Kristensen,
ansvarshavende redaktør
tlf. 4422 3242

STILLINGSANNONCER

Pia Vinther Christensen,
annoncer@dbio.dk
tlf. 4422 3257

TEKSTSIDEANNONCER

Dansk Mediaforsyning
tlf. 70 22 40 88
dbiotekst@dmfnet.dk

DESIGN, PRODUKTION OG TRYK

Datagraf Communications
Trykt på Miljøpapir

OPLAG 6.800

Udkommer 11 gange årligt
FORSIDE
Henrik Petit

Tilsluttet Dansk Fagpresseforening og Fagpressens Medie Kontrol.

Artikler i ”danske bioanalytikere” dækker ikke nødvendigvis redaktionen/ Danske Bioanalytikeres synspunkter. Eftertryk kun tilladt med kildeangivelse, dog ikke i erhvervsmæssig sammenhæng.

AFLEVERINGSFRISTER

Sidste frist for aflevering af redaktionelt stof og annoncer er klokken 12.00 på dagen for deadline. Denne frist kan ikke overskrides.

Nr. 4 udkommer

2. april 2013
frist: 12. marts
Nr. 5 udkommer
3. maj 2013
frist: 15. april
Nr. 6 + 7 udkommer
31. maj 2013
frist: 13. maj

DEN "USYNLIGE" BIOINGENIØR - STOP SÅ!

”Samtidig bør man fjerne den usynlige bioingeniøren fra vokabulariet. Det hviler noget stakkarslig over denne skikkelsen. Det er ikke et billede som stemmer overens med virkeligheden.”

Det er journalist Svein Arild Sletting, der i dbio's norske søsterfagblad giver denne belæring til læserne. Han mener, at det er selvforstærkende at blive ved med at tale sit eget fag helt ned i kælderens. Både af hensyn til lønforhandlinger, og når det gælder rekruttering af dygtige unge mennesker til faget.

Det lyder vist bekendt.

Han mener i øvrigt, at det er helt forkert set: "Bioingeniører er ikke usynlige! De er en yrkesgruppe som er blitt stadig vigtigere og stadig synligere på forskellige arenaer, og der er ingen grund til at denne trend ikke skal fortsætte. Med analyse og

kvalitetssikring som sin kjernekompetanse, og sitt daglige virke i selve skjæringspunktet mellem teknologi- og helsefag, bør bioingeniørerne ha alle muligheder til å innta en sentral plass i fremtidens teknologitunge helsetjenester.”

Nemlig!

Samme nummer af Bioingeniøren kan desuden oplyse, at 25 procent af ansøgerne til studiet i Norge i år er mænd. Traditionelt har procentdelen af mandlige bioingeniører været lige under 10. Nogen, der ellers tidligere har kigget i en anden retning, har altså fået øje på uddannelsen.

FÆRINGERNE SKAL STÅ PÅ GENOM-BIBLIOTEKET

Færøerne er på vej med en national database med genetiske data over – om muligt – samtlige 50.000 indbyggere. Det skriver Ingeniøren.

Lovgivningen er allerede bragt på plads, og færingerne har haft rig mulighed for at debattere medicinske fordele og eventuelle etiske ulemper siden slutningen af 1990'erne. Dengang var en tilsvarende database i Island under forberedelse, hvilket blev genstand for en del modstand og polemik – også på Færøerne. Bagmændene bag det islandske DeCode-projekt ønskede nemlig dengang at inkludere deres nordatlantiske naboer som referencedatabank. I dag er stemningen mere positiv, vurderer lederen af FarGen-projektet, Bogi Eliassen.

I første omgang bliver 100 færinger inviteret til at deltage, derefter 1.000, så logistikken omkring projektet ikke løber løbsk.

VI GJORDE DET!

”NU, nu, nu løber vi over målstrengen. Vi gjorde det. Vi satte verdensrekord. Fantastisk. Vi har grund til at være rigtig, rigtig stolte af os selv og hinanden. Stort tillykke til os.”

Således slutningen på ledende bioanalytiker Evy Ottesens tale ved indvielsen af anden etape af Hillerød Hospitals fuldautomatisering af Klinisk Biokemisk Afdeling den 25. februar. Hun havde beskrevet, hvordan hele det årelange forløb havde været som at gennemføre en "ironman".

DONÉR EN STAMCELLE

Stamceller kommer måske snart med på listen over væv og organer, man kan overveje at donere efter sin død. Stamceller, der er udtaget fra en afdøds knoglemarv, kan nemlig også leve videre i en ny organisme, viser frisk forskning fra University of Miami.

Det skriver Weekendavisen, der citerer tidskriftet New Science fra 5. januar.

Stamceller har endda den fordel i modsætning til andre typer transplantationer, at de ikke afstødes af den nye vært.

Hidtil har lægerne fortrinsvist anvendt stamceller, der er høstet i rygmarven på levende donorer. Her er man imidlertid begrænset af, hvor mange celler der kan fjernes uden at skade donoren.

De relevante stamceller er af typen mesenky-male stamceller, som kan sætte gang i dannelsen af såvel knogler som brusk, sener og fedt.

MANGE MYTER OM DRUGS I DRINKS

Pressen har de seneste år været lige lovlig hurtig til at bidrage til forestillingen om, at uskyldige diskoteksgæster får hældt sløvende stoffer i deres drikkevarer. Drink spiking er også kendt fra udlandet eksempelvis i forbindelse med voldtægt og røveri, men der er meget lidt evidens for, i hvilket omfang det sker, lyder det i en artikel i Ugeskrift for Læger. Eller om det overhovedet er dét, der rent faktisk er sket, når en person er dejset omkuld, har haft et blackout eller sovet ualmindelig lang tid efter at have drukket – og nu er bekymret for, om vedkommende kan være blevet bedøvet. Og med præcis hvad?

Desværre kan de enheder, der foretager test for narkotika, ikke rigtig hjælpe hverken behandlere eller borgere, forklarer biokemiker Torben Breindahl og ledende overlæge Peter Hinderson fra Klinisk Biokemisk Afdeling på Sygehus Vendsyssel, der udfører misbrugsanalyser for Region Nordjylland.

“Generelt anfægter vi nyttevirkningen af laboratorieanalyser til at undersøge ufrivillig indtagelse af stoffer i drinks. Ingen klinisk-biokemiske afdelinger råder i øjeblikket over et komplet anvendeligt analyseprogram til dette formål, hvilket ud over almindelige rusmidler bør inkludere specifikke og meget følsomme metoder til alle de relevante sovemidler, sedativer og bedøvelsesmidler,” konkluderer artiklen.

4422 dbio

1	2 ABC	3 DEF
4 GHI	5 JKL	6 MNO
7 PQRS	8 TUV	9 WXYZ
*	0	#

4422 dbio

I forbindelse med flytningen til ny adresse på Skindergade 45-47 har Danske Bioanalytikere (dbio) også fået nyt hovednummer, nemlig: 4422 3246.

Hvis du kikker på din telefons tastatur, har mange af tasterne også bogstaver – fx har tallet 3 bogstaverne DEF. Det kender du måske fra telefoner med taster, som benyttes, når man skriver en sms.

Hvis du i dbio's nye telefonnummer erstatter de sidste fire tal (3246) med bogstaverne, der står under tallene på tastaturet, får du lige netop "dbio".

Så det nye nummer er nemt at huske, nemlig: "4422 dbio".

Sundhedskartellet

Tilmeld dig elektronisk urafstemning ved OK 13 og deltag i lodtrækningen om præmier!

Læs om forhandlingsresultater på:
www.dbio.dk/OK13

AFSLUTNING I SIGTE

Forhåbentligt ligger der et overenskomstresultat for forhandlingerne mellem Sundhedskartellet og Danske Regioner i slutningen af februar

Danske Bioanalytikere forhandler ny overenskomst for ansatte i regionerne sammen med Sundhedskartellet, der også dækker bl.a. farmakonomer, sygeplejersker, fysioterapeuter, ergoterapeuter og jordemødre. Forhandlingerne foregår ved flere 'borde'. Nogle krav forhandles tværgående med deltagelse fra KTO, FOA, AC og Sundhedskartellet (også kaldet B-siden), fx løn- og reguleringsordning. Andre krav forhandler Sundhedskartellet alene med regionerne, fx Sundhedskartel-

lets krav om en tidssvarende stillings- og lønstruktur, herunder indplacering af master-, kandidat- og ph.d. uddannelser.

Sundhedskartellet og Danske Regioner har forhandlet siden før jul, hvor begge sider udvekslede krav den 6. december 2012. Alle håber, at forhandlingerne er afsluttede ved udgangen af februar. Herunder kan du læse, hvad der sker, hvornår – og hvor du som medlem af dbio afgiver din stemme. □

I TILFÆLDE AF FORLIG

MARTS: URAFSTEMNING

Forliget mellem Sundhedskartellet og regionerne sendes til urafstemning blandt medlemmerne af Sundhedskartellet. For dbio er de stemmeberettigede: ansatte i regionerne, studerende og ledige. Et flertal skal stemme ja. Urafstemningen slutter 22. marts.

1. APRIL: NY OK

Hvis der er indgået forlig, og medlemmerne har stemt ja, er den nye overenskomst gældende.

28. FEBRUAR

Sundhedskartellet og Danske Regioner har forhåbentlig indgået et forlig for de ansatte i regionerne.

8. MARTS

Sidste frist for tilmelding til elektronisk afstemning (se tekstbox side 7).

11. MARTS: TR-STORMØDE

TR-stormøde for alle tillidsrepræsentanterne i Sundhedskartellet, hvor de klædes på til at fortælle medlemmerne om forliget. Tillidsrepræsentanterne mødes til en samlet gennemgang, og samles også organisationsvis, i fx Danske Bioanalytikere.

INDEN PÅSKE

Resultatet af urafstemningen.

FEBRUAR

MARTS

APRIL

I TILFÆLDE AF KONFLIKT

START MARTS: KONFLIKTVARSEL

Sundhedskartellet kan varsle strejke senest 4 uger før strejken går i gang. Strejken kan tidligst gå i gang 1. april 2013, og derfor tidligst varsles 1. marts 2013. Regionerne kan varsle lock-out, hvor medarbejderne sendes hjem. Både strejke og lock-out bruges kun, hvis forhandlingerne går i hårdknude.

1. APRIL

Eventuel konflikt starter

EFTERUDDANNELSE

MASTER i

Få tankerne på gled

Masteruddannelsen giver dig mulighed for fordybelse og forståelse for billedmæssige og diagnostiske aspekter. Vi har fokus på nøgletemaer som billedopfattelse, perception og teknologiudvikling samt evidensbaseret udredning.

- Uddannelsen starter i august.
- Ansøgningsfristen er 1. juni.
- Kontakt mastersekretariatet på tlf. 65 50 27 38 eller e-mail: mmb@health.sdu.dk

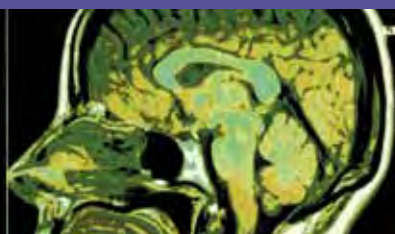
Læs mere på → sdu.dk/mmb

medicinsk billed-diagnostik

INFORMATIONSMØDE

Syddansk Universitet i Odense

→ Tirsdag d. 19. marts kl. 15.30-18.30

FORSKNINGSBASERET EFTERUDDANNELSE

SYDDANSKUNIVERSITET.DK

Tilmeld dig allerede i dag:

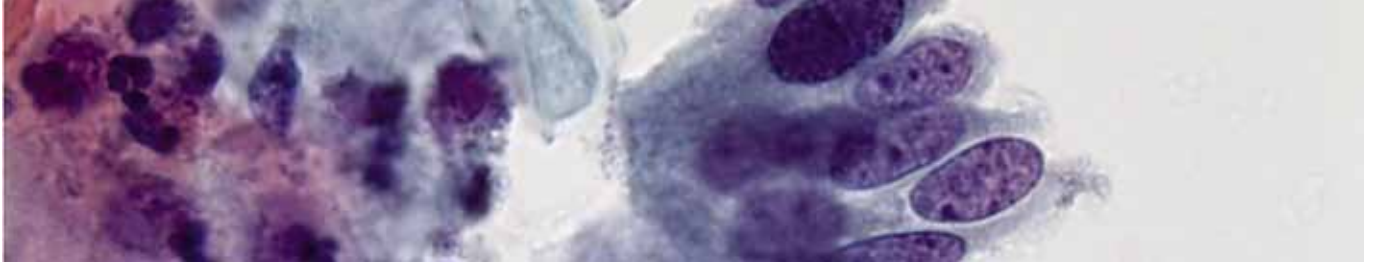
www.dbio.dk/forside/loen/ok-13/tilmeld-elektronisk-urafstemning

Tilmeld dig og vind

Ved OK 11 tilmeldte godt 2.400 medlemmer sig elektronisk afstemning, mens næsten 3000 yderligere har muligheden. Tilmelder du dig, modtager du nemt og hurtigt urafstemningsmaterialet elektronisk og stemmer online. Hvis samtlige medlemmer vælger elektronisk urafstemning ved OK 13, sparer Danske Bioanalytikere over 100.000 kr. – alene til porto, konvolutter og trykning. Vi håber derfor, at rigtig mange tilmelder sig ved OK13.

Vi trækker lod blandt samtlige tilmeldte om gavekort til en værdi af 500 kr. For hver 500 tilmeldte udloddes ét gavekort til et cafebesøg og en biograftur for to.

”VI SIDDER ALLE HVER DAG MED USIKKERHEDEN”

”Det skete i Vejle, det kan ske et andet sted i morgen.” Sagen om to fejlvurderede cervix-celleprøver, der endte med et dødsfald, har berørt alle cytobioanalytikere, der arbejder med screeningsprogrammet og ved, at det aldrig kan blive 100 procent sikkert. Men de gør selv alt, hvad de kan, og går endda frivilligt til eksamen i deres eget job

Det var ikke nogen rar avisforside at se på vej til arbejde dén morgen kort efter nytår.

”Sjusk i kræftprøver” lød overskriften på BT’s plakate denne 10. januar. Inde i avisen kunne man læse om en tragisk sag, hvor en ung kvinde i 2008 var død af livmoderhalskræft, selvom hun havde deltaget i screeningsprogrammet.

At historien var på forsiden netop den dag, små fem år senere, og var så stort sat op, skete formentlig også på baggrund af skuespillerinden Mira Wantings død af samme sygdom få uger forinden. Hendes dødsfald var med til at sætte fornyet fokus på usikkerheden ved screeningsprogrammet og betød, at forældreparret til den anden unge kvinde gik i pressen. De havde i sin tid sendt en klage til Patientombuddet over forløbet på Vejle Sygehus, og den instans havde truffet en afgørelse to måneder forinden.

Retslægerådet, der behandlede sagen, havde afgjort, at der havde været tale om en fejlvurdering af to af kvindens prøver med tre års mellemrum. Men at der ikke var handlet ”under normen for almindelig anerkendt faglig standard”.

Den afgørelse var det stærkt forbitrede og dybt ulykkelige forældrepar meget utilfredse med; de ville have anbragt et personligt ansvar og var gået videre med et civilt søgsmål mod de to bioanalytikere, der med tre års mellemrum tol-

kede datterens smears og ikke vurderede, at prøverne skulle videre til en patolog. Der var celler i prøverne, der kunne sættes spørgsmålstegn ved, fremgår det af artiklen i BT. Men ikke noget entydigt.

Anklagemyndigheden har imidlertid ikke ment, at der er belæg for at rejse det civile søgsmål efter afgørelsen, der frikendte de to bioanalytikere og sygehuset.

Vurderer en halv mio. prøver om året

Artiklerne inde i avisen havde dog – også – den vinkel, at et screenings svar ikke er et diagnostisk svar, og at der er en kalkuleret fejlmargen. Mellem 5 og 20 procent af kvinder med livmoderhalskræft findes ikke i forbindelse med de treårige cervix-screeninger, forklare-

de overlæge Iben Holten fra Kræftens Bekæmpelse til avisen.

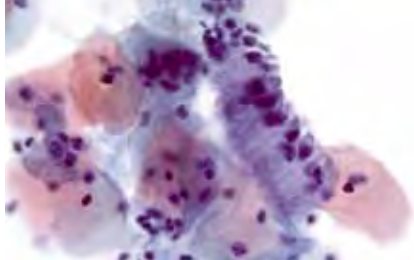
Dorthe Ejersbo har som formand for Dansk Cytologiforening over de seneste fem år været i jævnlig kontakt med især den ene af de to bioanalytikere, der har været involveret i sagen. De er begge naturligvis dybt påvirkede af hele forløbet; dødsfaldet, klagesagen og truslen om et civilt søgsmål.

”Der er ikke én cytobioanalytiker, der ikke kender til denne sag eller ikke er dybt berørt af den. Vi sidder alle hver dag med usikkerheden; vi ved, at vi kan begå fejl. Vi er ikke perfekte, og det er undersøgelsesmetoderne heller ikke. Det skete i Vejle, det kan ske et andet sted i morgen. Vi vurderer næsten en halv mio. prøver om året, hvoraf 5-6 procent skal besvares i samarbejde med en patolog. Vi er meget optagede af hele ti-

AUDIT: Ved nydiagnosticeret livmoderhalskræft skal der ifølge Sundhedsstyrelsens anbefalinger foretages audit af hele patientforløbet inkl. genbedømmelse af evt. tidligere celle- og vævsprøver. Formålet er at sikre den diagnostiske kvalitet af hele patientforløbet og derved nedsætte forekomsten af livmoderhalskræft. Det er derfor vigtigt, at det også er den oprindelige diagnosestiller, der genbedømmer prøven.

QUATE APTITUDE-TESTEN

består i dag dels af 50 multiple choice-spørgsmål om den cervix-cytologiske undersøgelse, dels af en screeningstest bestående af 16 udvalgte celleprøver fra livmoderhalsen, der skal screenes og besvares i løbet af ca. 2 timer. Tidligere var der også inkluderet en spottest af indcirklede præparater eller lysbilleder, der skulle diagnosticeres.

den at blive dygtigere. Det bliver vi kun, hvis vi tør lære af vores fejl; man begår jo sjældent den samme fejl to gange. Af samme grund har vi netop audit af cervix-cancer som tema for vores årsmøde her de første dage af marts,” siger hun, der i det daglige er underviser på Afdeling for Klinisk Patologi på Odense Universitetshospital og en af Danmarks mest erfarne bioanalytikere på feltet.

Fyn var nemlig et af de første amter – som det var dengang – der fulgte Sundhedsstyrelsens anbefalinger fra 1989 og organiserede forebyggende cervix-screening til kvinder i aldersgruppen 23-59 år. Det var først i 1996, at programmet blev landsdækkende.

Brev direkte til kvinderne

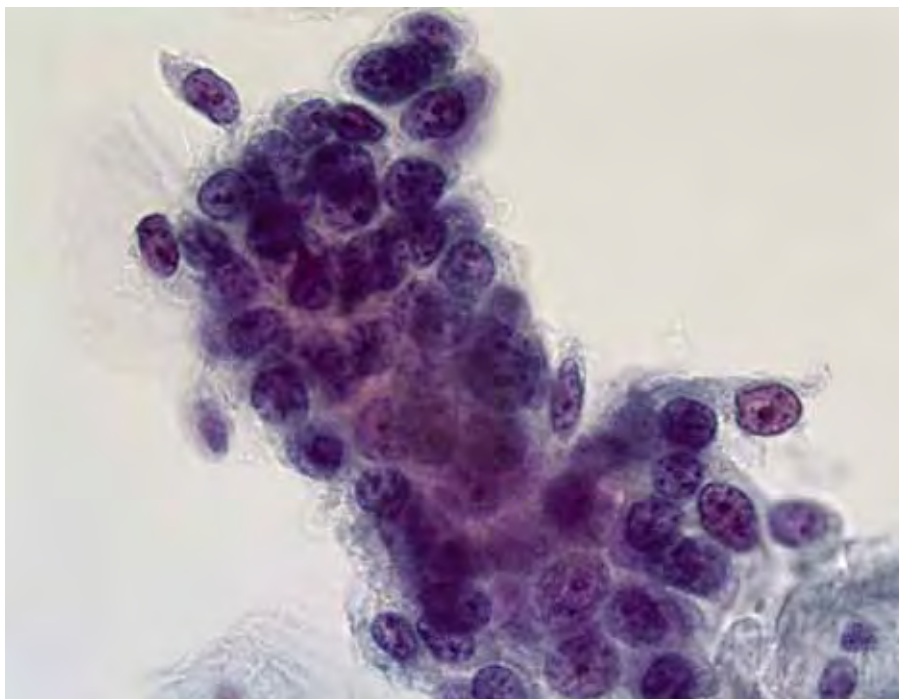
Indtil gennemførelsen af kommunalreformen i 2007 havde de 14 amter og Hovedstadens Sygehusfællesskab hver sin screeningspolitik, bl.a. med forskellig dækningsgrad, hvilket betød, at kvaliteten var varierende. Siden er der kommet mere styr og ens standarder på tingene; bl.a. ens klassifikationer af cellefund. Det er sket, efter at Sundhedsstyrelsen samme år udsendte anbefalinger om, at regionerne gennemfører screeningerne efter ensartede principper og med samme høje kvalitet.

Dorthe Ejersbo repræsenterer Dansk Cytologiforening i styregruppen for Dansk Kvalitetsdatabase for Livmoderhalsscreening, DKLS, der blev oprettet året efter i 2008. Her har hun bl.a. selskab af ledende bioanalytiker Jette Christensen fra Aalborg Sygehus. To andre bioanalytikerundervisere er ligeledes involveret i kvalitetssikringsarbejdet; Susanne Nielsen fra Patologisk Afdeling på Næstved Sygehus og Preben Sandahl fra Aalborg har siddet med i de arbejdsgrupper, der mellem 2006 og 2012 var med til at udarbejde Sundhedsstyrelsens anbefalinger omkring screeningsprogrammet.

”Den vigtigste punkt i de seneste an-

EN FALSK NEGATIV PRØVE

er en prøve, der oprindeligt fik diagnosen ”normale celler”, men findes at indeholde behandlingskrævende celleforandringer eller cancer.

befalinger fra Sundhedsstyrelsen er, at patologiafdelingerne nu – efter informeret samtykke fra kvinden – kan sende et brev, en mail eller en sms direkte ud til hende med et svar – samtidig med at hendes praktiserende læge modtager det. Ikke med diagnosen, men med en oplysning om, hvorvidt cellerne var normale, ikke-normale, eller om prøven ikke var brugbar. Så lægges der op til, at kvinden selv tager et medansvar for at følge op. Tidligere var det typisk kvindens praktiserende læge, der kontaktede kvinden for at afgive svaret,” siger Dorthe Ejersbo.

Netop dét har tidligere vist sig at kunne være et svagt led i screeningsprogrammet. Af DKLS’ rapport fra sidste år fremgik det, at der tidligere har været flere hundrede tilfælde, hvor en besked om celleforandringer ikke var nået frem til den pågældende kvinde.

Den nye ordning med direkte svarafgivelse til kvinderne, hvis de selv ønsker det, er netop gået i gang som et forsøg i Region Midtjylland.

Til eksamen i sit job

I Dansk Cytologiforening er man stadig stærkt optaget af også at gøre selve screeningskvaliteten så optimal som muligt. Foreningen har imidlertid selv været nødt til at tage affære, så dens medlemmer kan føle sig godt nok rustede til at udføre deres opgaver.

”Danmark har desværre været lidt af et uland, når det gælder videreuddannelse af cytobioanalytikere. Disse uddannelser findes i Norge og Sverige, og vi fik da også i 2000 nedsat en tværfaglig arbejdsgruppe, der skulle se på mulighederne for, at der blev oprettet en diplomuddannelse for bioanalytikere, der screener cervix-smears. Det blev af forskellige grunde ikke til noget. I dag sker uddannelsen til screener som regel ved sidemandsoplæring på den lokale patologiafdeling. Det fungerer rigtig godt nogle steder, men man regner med, at det tager 1-2 år, før en bioanalytiker har tilstrækkelig erfaring til at besvare prøver selvstændigt. Vi følte, at vi havde et stort behov for at vide, om vi var dygtige nok. Derfor hentede vi en europæisk eksamen – QUATE – til Danmark. Via mit internationale netværk fik jeg kontakt til en patolog og en underviser fra England, som kom og afholdt eksamener mellem 2001 og 2003. Den har mellem 80 og 85 procent af alle de godt 200 cytobioanalytikere, der arbejder med screening, taget. Det synes jeg, man bør tage hatten af for, at de frivilligt går til eksamen i deres eget job!” siger Dorthe Ejersbo.

Dansk Cytologiforening planlægger at arrangere endnu en runde med QUATE-eksamener i 2014 eller 2015, da yngre bioanalytikere ikke har haft mulighed for at få papir på deres færdigheder. □

HUN ARBEJDER MED FORTIDEN OG FOR FREMTIDEN

3600 år gammel tand fra Grønland.

Pernille Selmer fortæller om 28 år som forskningsbioanalytiker på Københavns Universitet.

Pernille Selmers arbejdstøj har det sidste års tid været en parkacoat med pelskrave, men snart er hun tilbage i kitlen; hun skal hjælpe gymnasieelever med at se-kventere dna-materiale fra søer i et landsdækkende "gummistøvlepædagogisk" projekt. Formålet er at kortlægge bestanden af ferskvandsfisk i Danmark

"Tooth. *Homo Sapiens*. Itivnera. Greenland."

Pernille Selmer Olsen tager den gennemsigtige plastpose og holder mærkaten op mod fotografens linse. Den brunlige tandstump har for 3.600 år siden siddet i gummerne på en af de første indbyggere i Grønland. Og hun har mere at byde på; en stor lårbensknogle fra et såkaldt uldhåret næsehorn, endnu udataret, men hentet op fra permafrosten et sted i Sibirien.

Det sidste års tid har den erfarne forskningsbioanalytiker på Center for GeoGenetik på Københavns Universitet kategoriseret, registreret og mærket mange tusinde biologiske prøver fra danske forskeres ekspeditioner til især Arktis, Canada og tundraen i Sibirien. Der er tale om prøver fra mennesker, dyr, planter, jord og vand, hjembragt over mange årtier, og som hidtil lå spredt rundt omkring på universitetets mange matrikler. Materiale, hvoraf meget i sin tid blot var kuriøse eksotika,

men som i dag kan fravristes vigtig viden på dna-plan.

"Det var Eske, der syntes, at det var på tide at få det hele samlet og registreret, så jeg har været ude at støve ting op, bl.a. fra fryserne i kælderen under Niels Bohr Institutet. Jeg har regnet ud, at jeg har haft mindst 10.000 stykker prøvemateriale gennem hænderne. Det kan man vist godt kalde en klassisk bioanalytikeropgave; det har på den måde været en tilfredsstillende oplevelse at skabe orden i det hele. Meeeen ... nok ikke lige en ønskeopgave i længden. Jeg har været meget isoleret, specielt da jeg en periode sad helt alene i et depotrum for ikke at risikere, at der kom nogen forbi og kontaminerede prøvematerialet. Der var dage, hvor jeg kun talte med tre mennesker i løbet af en hel arbejdsdag. Og det var altså i telefon," smiler Pernille Selmer, der dog kan prale af at have råderet over sin egen walk in-fryser. Som muligvis den eneste bioanalytiker i nationen. Hun kaster sig da også i sin sorte parkacoat

Over 10.000 stykker prøvemateriale fra mennesker, dyr, planter, jord og vand, hentet på Grønland, Arktis og i Canada og Sibirien, er nu opbevaret i grønne og hvide plastikkasser i Pernilles (egen) walk in-fryser.

Frisk fra permafrosten i Sibirien; en lårbensknogle fra et uldhåret næsehorn.

mio. kr. til første del af en kortlægning af danskernes genetiske historie fra yngre stenalder og frem til nutiden.

Dette omfattende og ambitiøse projekt vil Pernille Selmer dog kun iagttage med interesse fra sidelinjen; det er i udgangspunktet fortrinsvis akademiske forskere og speciale- og ph.d.-studerende fra hele verden, der bliver direkte involveret.

Fra forskning til formidling

Pernille Selmer har siden midten af 1980'erne, da hun fik sit første job som forskningsbioanalytiker på universitetet, fulgt udviklingen omkring arbejdet med dna-materiale og siden også forhistorisk dna-materiale. Hun arbejdede i øvrigt allerede sammen med Eske Willerslev, da han var specialestuderende på Biologisk Institut i 1997. I 2008 blev hun tilknyttet hans egen gruppe og er i dag den eneste bioanalytiker til at assistere et voksende antal ph.d.-studerende i et udpræget internationalt miljø. Arbejdssproget er engelsk, og der er i alt fald ti til tolv forskellige nationaliteter, der har deres gang i de to clean labs og det store, moderne laboratorium i den gamle professorvilla ved Botanisk Have.

"Det har været superspændende at have fået lov til at være med i det arbejde. Centret har jo præsteret nogle ret opsigtsvækkende gennembrud, og Eske er god til såvel at få nye idéer som at skabe medieomtale og skaffe midler til sine projekter," siger Pernille Selmer.

Heldigt for hende er der nu dukket en ny og ret anderledes faglig udfordring op. Den kommende tid vil hun være tilknyttet Statens Naturhistoriske Museums formidlingsafdeling i et projekt, der skal give naturfagligt vakte gymnasieelever en enestående *hands on*-oplevelse med molekylærbiologi. Formålet er at udvide og fastholde deres interesse for

med pelskrave, med samme rutine som hendes kolleger tager kitlen på.

Oldgamle genomer

Den rummelige frysefacilitet, der holder en temperatur på 19 minusgrader, er placeret i gangene under gårdspladsen på Statens Naturhistoriske Museum, hvor Center for GeoGenetik – verdens første og hidtil eneste af sin slags – har til huse.

Her er de tusindvis af omhyggeligt markerede prøveposer opbevaret i grønne og hvide opbevaringskasser af plastik, og Pernille Selmer ved præcis, hvad der ligger hvor.

"Eske" med efternavnet Willerslev og titlen af professor er centrets ophavs-

mand og leder samt Danmarks måske bedste bud på en "Indiana Jones" – nogenlunde lige dele videnskabs- og actionmand. Som ung levede han en tid sammen med sin enæggede tvilling, professor i antropologi, Rane Willerslev, som pelsjæger i Sibiriens yderste ødemark.

Willerslev og hans forskningsteam var i 2010 de første til at sekventere genomet fra et menneske fra en uddød kultur, nemlig med dna udtaget af en hårtot fra en mand fra den grønlandske Saqqaq-kultur. Håndtering af forhistorisk dna og studier inden for populationsbiologi er centrets helt særlige speciale. Center for GeoGenetik har netop fået bevilget 36

Stumpen her sad for 3600 år siden i gummerne på en af de første indvandrere i Grønland. Håndtering af forhistorisk dna er et af specialerne på Center for GeoGenetik.

»

naturvidenskab, så de vælger en uddannelse inden for feltet.

Det er Lundbeckfonden, der har givet 750.000 kr. til et fire måneder langt pilotprojekt, der allerhelst skal munde ud i et længerevarende hovedprojekt. Hertil skal der så skaffes yderligere 15-16 mio. kr.

Helt konkret er Pernille Selmer p.t. i gang med at indrette det specielle dna-laboratorium på Zoologisk Museum, hvor gymnasieelever fra hele landet kan komme for at sekventere deres egne fund. Der bliver dog ikke tale om humanbiologisk prøvemateriale, men om at undersøge vandprøver fra danske søer. Det helt håndgribelige formål med denne form for "gummistøvlebiologi" – som Pernille Selmer kalder det – er på sigt at kortlægge hele bestanden af ferskvandsfisk i Danmark. Den kortlægning, der hidtil er foretaget, er udelukkende sket ud fra observationsstudier.

Genetik og gymnasieelever

For to år siden beviste en forsker på Center for GeoGenetik, Philip Francis Thomson, at det er muligt med en simpel

vandprøve og ved hjælp af pcr-teknologi og sekventering at bestemme, hvilke fiskearter der lever i den sø, prøven er taget fra.

"Jeg glæder mig utrolig meget til det projekt. Sammen med min projektleder fra formidlingsafdelingen har jeg selv været nede ved søen her i Botanisk Have og hente en vandprøve. Vi skulle teste, om det virkelig er så ligetil. Det var det; vi fik de fineste bånd i vores pcr, som viste, at der faktisk er fisk i søen," siger hun.

Det er setuppet, at gymnasieelever, der har biologi eller bioteknologi på A- eller B-niveau, indsamler vandprøver fra lokale søer.

"Dem kommer vi så rundt og indsamler. Senere i forløbet kommer gymnasieeleverne her til dna-laboratoriet i København for selv at sætte pcr-analyserne op. Min opgave er at holde øje med, om de udfører analyserne korrekt, og hjælpe dem med at visualisere deres pcr-produkt på en E-gel, så de kan se resultatet med det samme. Derefter skal jeg kloner pcr-produkterne, som vi sender til et firma i Holland. Firmaet se-

kventerer elevernes arbejde og sender sekvenserne tilbage til os. Og så tager min projektleder ud på de enkelte gymnasier og forklarer eleverne, hvordan de finder ud af, hvilke fisk det er, de har fundet. Det sker ved at sammenligne deres egne fund med kendte fiskesekvenser fra GeneBank, der er en stor database," forklarer Pernille Selmer.

Under opholdet i København bliver der også holdt foredrag for gymnasieeleverne og andre former for faglige aktiviteter. De vil også blive interviewet før, under og efter forløbet for at teste, om den form for undervisning rykker noget i forhold til interesse og uddannelsesvalg, siger forskningsbioanalytiker, hvis egen datter er lige midt i målgruppen, hvad angår både arv og miljø; hun går på bioteknologilinjen på A-niveau på Ørestad Gymnasium, som er en af testklasserne i projektet.

"Det kommer der ud af at have været med mor på arbejde," griner Pernille Selmer. ▣

GØDSTRUP KAN KOMME TIL AT MANGLE FOLK

Ny prognose spår, at faget risikerer midtjysk udkantsproblem: Overskud af bioanalytikere mod øst, underskud i vest

Region Midtjylland har undersøgt, hvor mange bioanalytikere, sygeplejersker og andre "velfærdsuddannede" der bliver brug for i de næste ti år. Rapporten opstiller forskellige scenarier. I flere af dem hævdes det, at der uddannes flere bioanalytikere, end der er behov for, men med stor usikkerhed. Et overskud på mellem 100 og 300 personer i 2022.

Men en af modellerne peger på, at det måske sidst i perioden bliver svært at rekruttere tilstrækkelig mange bioanalytikere. Og meget bemærkelsesværdigt tyder udregningen på, at der her vil være overskud af folk i Østjylland, men mangel i Vestjylland!

Region Midtjylland er i fuld gang med at bygge et supersygehus i Gødstrup uden for Herning. Her begynder indflytningen i 2017. Men der er fare for, at laboratorierne ikke kan fyldes op med personale. Prognosen spår, at der kan mangle helt op til 80 bioanalytikere i området i 2022.

Mere praktik i vest

Rapporten er så ny, at den endnu ikke er drøftet i Region Midtjylland. Kontorchef Marianne Wolf siger, at det er en generel problematik med forskelle på øst og vest, når det gælder rekruttering.

"Måske skal vi overveje i højere grad at gennemføre praktik i den vestlige del," siger Marianne Wolf. "Mange af de studerende stammer fra Vestjylland, men er på skole i Aarhus, og nu skal vi vise dem, at det også er en mulighed at rejse tilbage."

dbio-regionsformand Mette Thomsen mener også, at det er de studerende, der skal påvirkes.

"Vi har i regionsbestyrelsen fået penge fra dbio til at udforme arrangementer for de studerende, og vi skal tænke nøje over programmerne," mener Mette Thomsen. "Vi skal præsentere mulighe-

derne i Hospitalsenheden Vest og ikke forfalde til at vise rundt på forskningslaboratorier i Aarhus. Vi skal fremhæve de helt basale funktioner som blodprøvetagning og ikke bare fortælle om videreuddannelse."

Større fællesskab

I Gødstrup får specialerne fælles prøve- modtagelse. Underviserne samles på et fælles kontor. Grænserne mellem specialerne bliver i det hele taget mindre. Det kan tiltrække folk til vest, tror underviser Karin Vestergaard. Hun kommer fra Klinisk Biokemisk Afdeling i Herning.

Mette Thomsen tilføjer, at Hospitalsenheden Vest er langt fremme med at gøre bioanalytikere til diagnostiske samarbejdspartnere. Det vil også virke tiltrækkende.

Arbejdsforholdene skal være i orden. Og så mener hun, at det er afgørende at give de studerende solide udfordringer i praktiktiden. Gode praktikpladser kan være en attraktion, der får de nyuddannede til at vende tilbage.

Sundhedshuse

Regionsformand Mette Thomsen tvivler på, at der bliver for mange bioanalytikere noget sted i området. Hun er usikker på, om beregningerne medtager de bioanalytikere, der skal ansættes i nye sundhedshuse, og de mobile bioanalytikere, som hun venter kommer i kommunerne.

dbios regionsnæstformand, Annette Toft, er særligt overrasket over undersøgelsen. Hun kommer fra Holstebro, som også gerne ville have haft supersygehuset. Men det blev placeret i Gødstrup, med den begrundelse at det ville være nemmere at rekruttere personale fra Østjylland. Nu ser det måske ud til ikke at holde stik. ▣

YTRINGSFRIHED

MED FALDGRUBER, SNUBLETRÅDE OG SKJULTE TRUSLER

Skåltaleversionen opfordres offentligt ansatte til at blande sig i samfundsdebatten med faglige input, forslag og kritik. Den slags kan være en vigtig drivkraft for forandringer og forbedringer, lyder rationalet. Når de åbenmundede efterfølgende bliver kaldt til en kølig samtale på chefkontoret, fordi ledelsen ikke bryder sig om dét, der er blevet sagt eller skrevet, henvises der ofte til "vores" pressepolitik.

At det som menig medarbejder kan være svært at se, hvor linjen mellem ytringsfrihed og ledelsens forventning om loyalitet over for arbejdspladsen skal trækkes, viser et friskt eksempel fra Sydvestjysk Sygehus i december.

Dinah Sloth Andersen er medlem af regionsbestyrelsen for Danske Bioanalytikere i Syddanmark og dbio's hovedbestyrelse samt ansat på Klinisk Biokemisk Afdeling på samme sygehus i Grindsted. Lige før jul sendte hun en mail til dbio's næstformand Camilla Bjerre og fagbladets redaktør, Jytte Kristensen. Hun ville lige orientere om, at medarbejdere på hendes arbejdsplads tilsyneladende er underlagt en pressepolitik, hvor det er blevet gjort gældende, at de ikke må op-

lyse deres ansættelsessted, når de ytrer sig offentligt om forhold på arbejdspladsen. Kunne også vores fagblad bringe nogen i fedtefadet, hvis de udtalte sig kritisk i et indlæg eller artikel?

Hun var på et fælles MED-møde blevet gjort opmærksom på, at det er sådan, ledelsen på hendes arbejdsplads tolker deres lokale pressepolitik. Her havde sygeplejerskernes tillidsrepræsentant nemlig bedt om at få "ytringsfrihed" sat på som et punkt på dagsordenen for at få klarlagt grænserne.

Kritik for klumme

Forhistorien er, at en sygeplejerske, der fungerer som klinisk vejleder, havde fået en påtale efter at have skrevet en klumme til sit fagblad, Sygeplejersken. I klummen havde

hun givet udtryk for nogle personlige betragtninger om en livsindstilling, hun mener at møde hos mange af sine studerende. Kort fortalt handlede hendes indlæg om, at hun gerne så, at de unge mennesker i højere grad "tog sig sammen" frem for at fremstille sig selv som evige ofre for omstændighederne. Hun fremdrog dog også et eksempel på en studerende, der ved en given episode havde sagt fra over for en kedelig form for klinisk vanetænkning på en sygehusafdeling.

Hendes indlæg havde "sat sindene i kog", som der stod at læse i næste nummer af Sygeplejersken, hvor en gruppe sygeplejestuderende tog til genmæle; de bød dog debatten velkommen, skrev de. I et andet indlæg beklagede sygehusdirektionen på Sydvestjysk Sygehus, at det kunne fremstå, som om den kliniske vejleder talte på vegne af hele sygehuset: "Klummen står fuldstændig for skribentens egen regning." De gav videre udtryk for, at de fandt hendes fremgangsmåde uheldig; den gik imod sygehusets "... læringsmiljø, hvor der kommunikeres ordentligt. Hvor man italesætter problemerne på en konstruktiv måde, hvor man tænker i løsninger frem for kritik, og hvor der stilles krav til de studerende, der gør det muligt for dem at vokse med opgaverne".

Det var jo ellers klar og kontant snak; meninger brydes, og demokratisk debat opstår.

På det tidspunkt havde klummeskribenten imidlertid allerede fået en påtale, og ledelsen havde skrevet om sagen på sygehusets intranet.

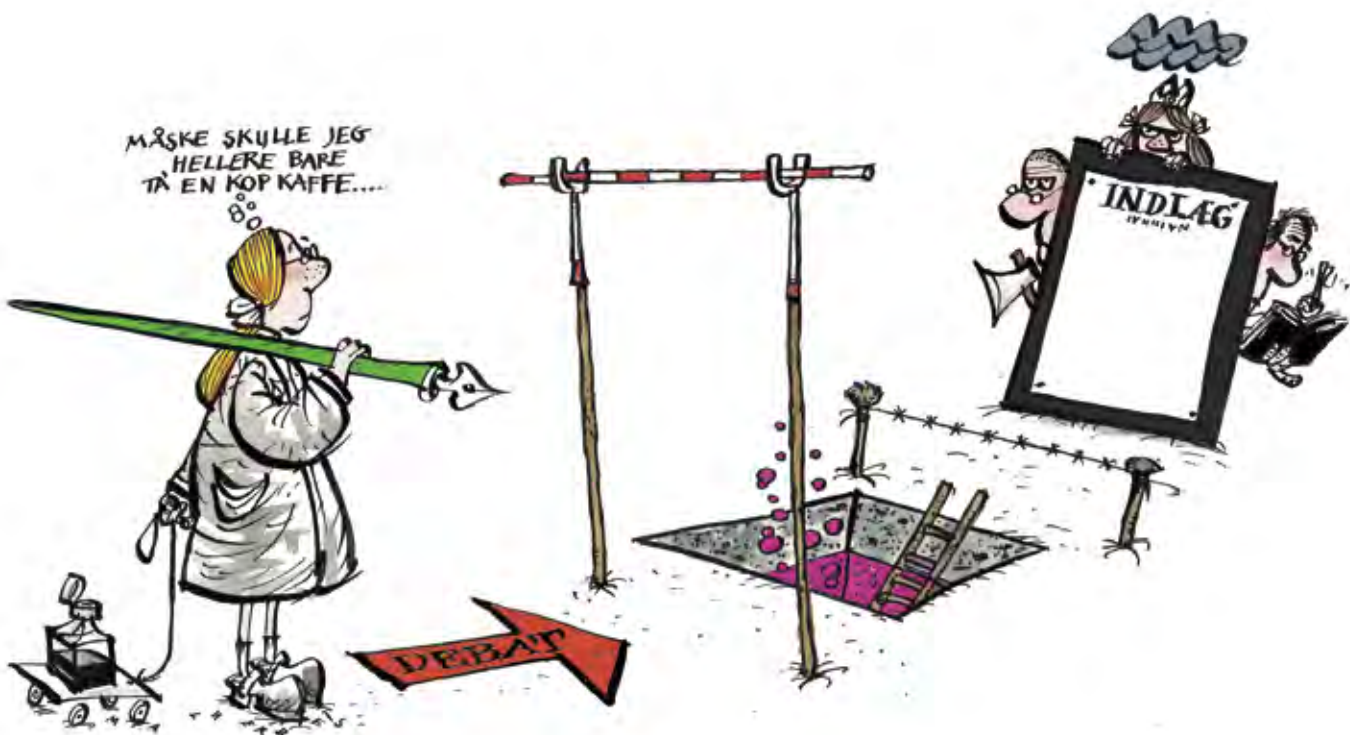
På MED-mødet havde sygehusdirektør Bjarne Normark understreget, at det skal fremgå, at medarbejderne udtaler sig på egne vegne, når de optræder i pressen. Man må gerne oplyse profession og stillingsbetegnelse – men IKKE ansættelsessted.

"Skriver man ansættelsessted, er det det samme som at tale på sygehusets vegne," lyder sammenfatningen fra mødet.

”

Vi kan desværre ikke lovgive os ud af en dårlig stemning på arbejdspladsen

Helle Hjorth Bentz, advokat i FTF

Retningslinjer er ikke lov

Det er imidlertid en ganske bizar stramning af Grundlovens paragraf om retten til frit at kunne ytre sig, vurderer advokat i FTF, Helle Hjorth Bentz.

”Det giver jo ikke megen mening, hvis man ikke må oplyse, hvor man arbejder. Hvis man som offentligt ansat tilkendegiver et synspunkt, er det da højst relevant at fortælle, hvor man har sit erfaringsgrundlag fra. Det er ikke det samme som at tale på hele arbejdspladsens vegne. Til gengæld er det et ubetinget krav, at man i sine udtalelser gør det klart, hvilken kasket man har på; det skal klart fremgå, om man ytrer sig på egne vegne som pri-

vatperson eller på arbejdspladsens vegne,” siger hun.

En arbejdsplads må til gengæld gerne have nogle retningslinjer for, hvordan ledelsen helst ser medarbejderne kommunikere med pressen. Men retningslinjerne må ikke have karakter af skjult censur, og medarbejdere må ikke straffes for en lovlig ytring i form af firing, forflyttelse, skriftlige advarsler eller påtaler.

”Det er helt legitimt, at en arbejdsplads formulerer en politik på området, hvor det fx er præciseret, hvem der udtaler sig på arbejdspladsens vegne, og hvordan man gør det. Her kan ledelsen også stille som et krav, at man drøfter en ytring internt, inden

det skal ud i offentligheden. Medarbejdere og ledelsen kan også i fx MED-systemet lave en aftale, som afklarer, hvordan man finder omgangen med pressen hensigtsmæssig. Men ledelsen kan fx ikke kræve, at medarbejderne på forhånd orienterer dem, når de udtaler sig som privatpersoner og dermed på egne vegne. Ledelsen kan anbefale det, og medarbejderne kan vælge at acceptere det. Men ledelsen kan ikke henvise til en personalepolitik, hvor det står som et krav. Så er det censur, og det er specifikt forbudt i Grundlovens paragraf 77,” siger Helle Hjorth Bentz.

Hun henviser desuden til, at Folketingets Ombudsmand, der bl.a. be-

DET SIGER LOVEN

GRUNDLOVENS § 77

"Enhver er berettiget til på tryk, i skrift og tale at offentliggøre sine tanker, dog under ansvar for domstolene. Censur og andre forebyggende forholdsregler kan ingensinde på ny indføres."

STRAFFELOVENS § 152 – "TAVSHEDSPLIGTEN"

"Den, som virker eller har virket i offentlig tjeneste eller hverv, og som uberettiget videregiver eller udnytter fortrolige oplysninger, hvortil den pågældende i den forbindelse har fået kendskab, straffes med bøde eller fængsel i indtil 6 måneder.

Stk. 2. Straffen kan stige til fængsel indtil 2 år, hvis forholdet er begået med forsæt til at skaffe sig eller andre uberettiget vinding, eller der i øvrigt foreligger skærpende omstændigheder.

Stk. 3. En oplysning er fortrolig, når den ved lov eller anden gyldig bestemmelse er betegnet som sådan, eller når det i øvrigt er nødvendigt at hemmeligholde den for at varetage væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser."

handler klager om krænkelse af offentligt ansattes ytringsfrihed, desuden har kendt det ulovligt, at en arbejdsplads har brugt det som argument, at den ansatte ikke først kom frem med sin kritik internt.

"Ledelsen kan anbefale en sådan fremgangsmåde, men kan ikke tvinge de ansatte til at følge den," siger hun.

Sæt pressepolitikken på dagsordenen

Læser man lokale pressepolitikker, støder man dog ofte på formuleringer, der forekommer at have som formål at lægge låg på ytringslysten hos medarbejderne. Som fx når der i pressepolitikken for Sydvestjysk Sygehus er regler, der netop pålægger medarbejderne såvel som ledelsen – med absolutte ordvalg som "altid" og "skal" – at orientere hinanden, når de har været i medierne med anliggender, der har betydning for arbejdspladsen. Ligesom det i retningslinjerne forudsættes, at "vi" gør omverdenen opmærksom på de "positive historier", da sygehuset "har brug for at være

synlig og have et godt omdømme".

Der vil jo være en række tilfælde, hvor der er mere end ét enkelt "vi" på en given arbejdsplads. Og sommetider blot et "jeg mener...". Noget andet.

"Det kan konstateres, at arbejdsgiverne ikke altid selv kender reglerne, og at der hersker en del misforståelser på de forskellige arbejdspladser. Heroverfor kan jeg kun anbefale, at tillidsrepræsentanterne sætter emnet på dagsordenen og forsøger at klæde deres kolleger bedre på, så de ved, hvornår en ytring er lovlig, og hvilke krav der er til det. Og sørger for, at den lokale pressepolitik ikke indeholder formuleringer, der risikerer at knægte ytringsfriheden," foreslår FTF's advokat.

FTF har i flere år haft et skarpt øje på begrænsninger af offentligt ansattes ytringsfrihed og arbejder for, at ny lovgivning skal gøre det ulovligt for arbejdsgiverne at straffe åbenmundede medarbejdere for lovlige ytringer. Det sker bl.a. oven på den seneste af tre spørgeskemaundersøgelser, der nu viser, at 40 procent af de adspurgte frygter at miste deres job, hvis de ud-

taler sig negativt om deres job i offentligheden.

Ledelsen overholdt ikke selv reglerne

Hos Dansk Sygeplejeråd i Region Syd-danmark har næstformand Line Gessø Hansen fået nok. Hun vil køre sagen om den klummeskrivende kliniske vejleder "helt op på højeste niveau", siger hun. Til Folketingets Ombudsmand om nødvendigt.

"Vi ser meget alvorligt på det og vil køre det som en principiel sag, for det er langt fra første gang, at den slags er sket på Sydvestjysk Sygehus. I første omgang vil vi bringe sagen og sygehusets pressepolitik op i regionens hovedudvalg. Den er ikke i orden. Og ledelsen har i øvrigt ikke selv overholdt den passus, der kræver, at ledelsen OGSÅ skal informere de medarbejdere, der er berørt af deres ytringer. Ledelsen skrev om sagen i både Sygeplejersken og på vores intranet, uden at den involverede blev informeret på forhånd," siger Line Gessø Hansen. ■

VIGTIGT ENDVIDERE:

Ledere eller andre, der sidder tæt på beslutningsprocesser i det offentlige, er typisk underlagt visse begrænsninger med hensyn til ytringer om deres eget arbejdsområde. Det vil ofte være reguleret i deres ansættelseskontrakt.

Loyalitetspligten gælder

ikke, hvis det handler om ulovligheder eller saglig og fagligt begrundet kritik af konkrete forhold, fx omsorgssvigt af borgere, misbrug af offentlige midler og anden uredelighed. Her har man som medarbejder i det offentlige endda en "meddelelses-

ret". Ved meddelelsesret for offentligt ansatte forstås en ret til at give pressen og andre eksterne parter oplysninger i tilfælde, hvor der kan være tale om ulovlig eller uredelig forvaltning.

Menige medarbejdere kan til gengæld ikke pålægges at

tage hensyn til "loyalitet" over for arbejdspladsen. Men de må ikke fremkomme med urimeligt grove, ærekrænkende eller åbenlyst urigtige påstande eller udsagn. Ligesom de også er underlagt tavshedspligt om fortrolige oplysninger.

DEN EUROPÆISKE MENNESKERETTIGHEDSKONVENTION - ARTIKEL 10

"Enhver har ret til ytringsfrihed. Denne ret omfatter meningsfrihed og frihed til at modtage eller meddele oplysninger eller tanker uden indblanding fra offentlig myndighed og uden hensyn til landegrænser ..."

"SÅ MÅ FAGFORENINGEN JO KØRE EN SAG..."

Ledelserne på Sydvestjysk Sygehus og i Region Syddanmark insisterer på, at de overhovedet ikke begrænser medarbejdernes mulighed for at deltage i debatten

Det blev en ganske kort telefonsamtale, den med sygehusdirektør fra Sydvestjysk Sygehus, Bjarne Normark. Han affejr vurderingen fra FTF-advokat Helle Hjorth Bentz med et lakonisk "... det er så hendes vurdering".

Han fastholder over for fagbladet dbio, at medarbejdere på hans sygehus ikke må oplyse ansættelsessted, når de ytrer sig i pressen. Men ellers er der ikke noget, der begrænser deres ytringsfrihed.

I jeres pressepolitik står der, at medarbejderen "skal" orientere sin nærmeste ledelse. Det er da en begrænsning af ytringsfriheden, og Ombudsmanden har tidligere vurderet, at det kan man ikke stille som et krav ...

"Det er så din vurdering," lyder det.

Noget mere meddelsom er sundhedsdirektør Jens Elkjær i Region Syddanmark. I regionen har de i øvrigt en anden og noget anderledes formuleret kommunikationspolitik, som benytter sig af aktive nutidsformer. Fx "Alle medarbejdere informerer deres nærmeste ledelse, når de kommunikerer med pressen, som har betydning for regionen, kolleger og politikere". Også her er der angivet et kollek-

tivt "vi", der fx "ikke deltager i offentlig polemik i medierne, hvis vi ikke samtidig har kontakt med modparten på anden vis".

Det kan vist ikke alene betragtes som en anbefaling, men som en norm, det forventes, at ingen overtræder.

Sundhedsdirektøren er fuldt opdateret om personalesagen fra Sydvestjysk Sygehus.

"Der er ikke noget, der begrænser vores ansattes ytringsfrihed. Men det skal fremgå klart, at de udtaler sig som privatpersoner," siger han.

Men selve idéen med en klumme er, at den er skrevet på egne vegne.

"Den pågældende sygeplejerske har en funktion, hvor hendes kritik af andre kunne skabe det indtryk, at hun udtrykte sig på hele sygehusets vegne. Derfor reagerede ledelsen. Der blev sendt et forkert signal med den måde, en samarbejdsrelation blev beskrevet på. Men hvis nogen synes, at det ikke skete på et korrekt grundlag, så må fagforeningen jo føre en sag. Vi har jo et system til at håndtere den slags ankesager, fx ved en voldgift."

Er det rimeligt, at Dansk Sygeplejeråd skal føre den type sager, hvis det er »

Pipette-Kit

Køb pipette inkl.
1000 spidser!

Frit valg af størrelse
Fra kun

815,-
pr. stk.

Vortex-mixer

MX-S
Variable hastighed
0-2500 rpm

Pris
900,-
pr. stk.

Digital Shaker

Pris
4725,-
pr. stk.

Magnetic Stirrer (Hotplate)

MS-H-Pro+

Pris
3150,-
pr. stk.

Rekvirér katalog med
priser hos

ALMECO
SCIENTIFIC

www.almeco.dk

info@almeco.dk • Tlf: 76 30 76 00

...fortsat

arbejdspladsens pressepolitik og -praksis, den er gal med?

”Du er selv fra en fagforening, ikke? Det er jo det system, der tager sig af den slags. Så hvis Dansk Sygeplejeråd ønsker det, så må de klage over det. Ved du, om de gør det?”

Det kan jeg desværre ikke oplyse. Men den pågældende medarbejder er jo alligevel kommet i miskredit – også selvom en påtale efterfølgende fjernes fra hendes personalemappe.

”Nej, hvis afgørelsen bliver, at kritikken var ubegrundet, så er den sag ude af verden.”

Kunne man ikke forestille sig, at ledelsen i langt højere grad vil kunne huske sagen og den pågældende medarbejder, hvis de selv ender med at blive kritiseret?

”Man kan forestille sig så meget,” slutter sundhedsdirektør Jens Elkjær. ■

FOLKETINGETS OMBUDSMAND

Folketingets Ombudsmand er jurist og valgt af Folketinget til at behandle klager over offentlige myndigheder og altså også offentlige arbejdspladser. Ombudsmanden kan kritisere og anbefale, at en sag behandles igen, og at afgørelsen eventuelt ændres, men ombudsmanden kan ikke selv træffe afgørelser. Ombudsmanden kan alene tage stilling til juridiske spørgsmål.

Ombudsmanden har ved flere lejligheder kendt det ulovligt, at offentlige arbejdsgivere har sanktioneret ansatte for at udtale sig i offentligheden.

KRITIK HAR ALTID KONSEKVENSER

Tag bladet fra munden – men tænk, før du taler; gode råd før du går i pressen om forhold på din arbejdsplads

Der kommer en dag efter i morgen, og du skal altid være bevidst om, at ytringer aldrig er uden en eller anden form for konsekvens; nogle vil være begejstrede og støtte dig i dét, du skrev i et læserindlæg eller udtalte dig om i en artikel eller på lokal-tv. Andre kan blive sure og synes, at du lufter det snavsede vasketøj på en måde, der også rammer dem. Selvom du måske ved, at de giver dig ret i indholdet. Det kan være både kolleger og ledere.

Det kan derfor være hensigtsmæssigt, at du på forhånd gør dig klart, hvad der er formålet med en ytring, som er – eller kan tolkes som – kritisk over for forhold,

der også omfatter dine kolleger og din arbejdsplads' omdømme.

Ønsker du at ændre noget? Eller er formålet først og fremmest at få præciseret en skæv opfattelse i offentligheden eller hos politikere og embedsapparatet?

Begge motiver er helt legitime. Ligesom det er fuldt ud lige så legitimt, at nogen er uenig i dine formuleringer eller fremgangsmåden. Din leder kan også være uenig, men har ikke ret til at gribe til såkaldte ”negative ledelsesreaktioner” af den grund. Det vil sige, at din leder hverken må fyre dig eller flytte dig til andre opgaver. Og han eller hun må heller ikke give dig hverken en advarsel, en

- Alle kan kommunikere åbent om alt, der ikke er underlagt tavshedspligt.
- Alle har frihed til at ytre sig om en sag i Region Syddanmark.
- Alle medarbejdere informerer deres nærmeste leder i sager, som har betydning for regionen, kolleger og politikere.

Fra kommunikationspolitikken i Region Syddanmark

påtale eller en irettesættelse for en lovligt fremsat ytring.

Din arbejdsplads kan heller ikke forlange, at du går ad de interne kanaler først, ligesom du heller ikke skal spørge nogen om lov, inden du går i pressen.

Alligevel; det kan være en god idé at vende sagen med din tillidsrepræsentant og/eller din ledelse. Ligesom det kan være indlysende og fornuftigt at forsøge at løse et eventuelt problem "hjemme", før du går ud af huset.

Og når du går i pressen, så vær sikker på at have de faktuelle oplysninger på plads. Ellers står du svagere ved et eventuelt personalemæssigt efterspil.

Helle Hjorth Bentz, advokat hos FTF, understreger endnu en gang, at det er altafgørende, at du gør det helt klart, at du udtaler dig på egne vegne.

FTF arbejder for tiden for at få gennemført en lovgivning, der skal beskytte offentligt ansatte bedre imod at blive fyret eller på anden måde straffet, hvis de deltager i samfundsdebatten.

"Men vi kan desværre ikke lovgive os ud af en dårlig stemning på arbejdspladsen. En ytring kan godt få alvorlige konsekvenser, også selvom den er fremsat på helt lovlig vis. Den ansatte ender måske med at få ret til sidst, men det betyder ikke, at alt bare er som før. Det her arbejde for offentligt ansattes ret til at udtale sig i medierne er et langt sejt træk, der handler om, både at de offentlige ledere skal blive bedre til at kunne håndtere en åben dialog, og at de offentligt ansatte bliver bedre til at turde tage den." □

LINKS

Spørgejørgen om ytringsfrihed, dbio nr. 10/2011

Justitsministeriets vejledning om offentligt ansattes ytringsfrihed (vejl. nr. 87/2006)

- Hvis du har udtalt dig til pressen, skal den nærmeste ledelse altid orienteres (hvad du er blevet spurgt om, af hvem, og hvad du har svaret).
- Direktionen skal altid orienteres, skriftligt eller mundtligt.
- Tilsvarende hvis en ledelse har udtalt sig til pressen om sager, der vedrører forhold omkring medarbejderne, skal medarbejderne orienteres herom.
- Husk også at orientere Kommunikationsafdelingen, hvis du har talt med pressen.

Fra pressepolitikken på Sydvestjysk Sygehus

Eclipse™ Refill System

- ★ BRUGERVENLIG
- ★ UNIVERSALE PIPETTESPIDSER
- ★ RNASE/DNASE-FRI OG NON-PYROGENIC
- ★ 9 STØRRELSER
- ★ AUTOKLAVERBAR

ALMECO®
SCIENTIFIC

Eclipse® Earth Friendly® Pipette Tip Refill

www.almeco.dk

info@almeco.dk • Tlf.: 76 30 76 00

Der er sket temmelig omfattende ændringer på fleksjob- og førtidspensionsområdet pr. 1. januar 2013.

REFORMEN PÅ FLEKSJOBOMRÅDET:

Får den konsekvenser for dig?

Baggrunden for reformen er regeringens ønske om, at så få unge mennesker som muligt henvises til førtidspension, og at det gøres smidigere for arbejdsgiverne at ansætte personer i fleksjob. Reformen er også tænkt som en mulighed for at samle de borgere op, som ellers ville ende uden forsørgelse, altså de,

som ikke vil kunne oppebære kontanthjælp.

Nedenfor beskriver jeg kort de nye regler på fleksjobområdet.

I næste nummer af bladet, som udkommer 2. april gennemgår jeg reglerne på førtidspensionsområdet.

Er du allerede i fleksjob?

Hvis du er fleksjobber og er visiteret og i arbejde inden 1. januar 2013, vil du **ikke** blive berørt af reformen, med mindre du skifter arbejde. Skifter du arbejde, vil du være omfattet af de nye regler.

man tirs ons tors fre
9-12 9-12

Skal du i fleksjob? – de nye regler:

- Det er muligt at blive visiteret til fleksjob, selvom din erhvervssevne er meget lille. Helt ned til 2-3 timer pr. uge.
- Fleksjob bliver midlertidige for alle under 40 år. Efter fem år skal kommunen igen vurdere, om du er berettiget til fleksjob.
- Er du over 40 år, kan du efter det første 5-årige fleksjob få tilkendt et permanent fleksjob, hvis du opfylder betingelserne.
- Kommunen skal først foretage første opfølgning 2½ år efter, du er påbegyndt i et fleksjob. Men hvis du eller din arbejdsgiver finder, at der er grund til at genforhandle aftalen, har I ret til at anmode om et møde inden da.
- Du får som hovedregel mindre udbetalt i løn. Du får løn inkl. pension for den arbejdsindsats, du er i stand til at præstere – altså det faktiske timetal eller din reelle arbejdsindsats.
- Kommunen vil supplere din løn med et flekslønstilskud svarende til maksimalt 98% af dagpengesatsen.
- Er du eksempelvis vurderet til at kunne arbejde 8 timer om ugen, vil du få løn og pension for 8 timer + supplement fra kommunen. Din kommune vil hjælpe dig med at foretage beregningen, sådan at du ved, hvordan din indtægt vil blive, inden du beslutter dig for, om du vil takke ja til ansættelsestilbuddet.

NYE FLEKSJOBBERE KAN FÅ NEDSAT KONTINGENT

Da der er tale om en væsentlig lavere indtægt for de medlemmer, der får et fleksjob efter de nye regler, har Hovedbestyrelsen besluttet, at fleksjobbere med en indtægt under 16.200 kr. brutto pr. måned vil kunne søge om at få et lavere kontingent. Satsen vil svare til aktivt nedsat kontingent og vil kun gælde for fleksjobbere, som er i job efter de nye regler.

Ledighedsydelse - de nye regler:

Når du er blevet visiteret til et fleksjob, og inden du ansættes i et fleksjob, vil du som udgangspunkt have ret til at modtage ledighedsydelse. Ledighedsydelsen fortsætter, indtil du ansættes i et fleksjob. Hvis du skulle være uheldig ikke at få et fleksjob, fortsætter du på ledighedsydelse, indtil du overgår til folkepension.

- Ledighedsydelsen er på maks. 89 % af højeste dagpengesats
- Er du forsørger og kommer ind i fleksjobordningen fra kontanthjælp, vil ledighedsydelsen svare til 80 % af højeste dagpengesats.
- Er du ikke forsørger, vil ledighedsydelsen udgøre 60 % af højeste dagpengesats.
- Ledighedsydelsen er ikke varighedsbegrænset og udbetales uafhængigt af formue og evt. ægtefælles indkomst.

Fastholdelsesfleksjob i 12 måneder før fleksjob:

Tidligere var det muligt at blive ansat i et fleksjob på din hidtidige arbejdsplads, når kommunen havde bevilget dig et fleksjob.

Med de nye regler kan du først ansættes i et fleksjob på din hidtidige arbejdsplads, når du har været ansat på arbejdspladsen i mindst 12 måneder i henhold til de sociale kapitler i overenskomsten. Der skal ligge en skriftlig aftale mellem dig, din arbejdsgiver og meget gerne din tillidsrepræsentant eller Danske Bioanalytikere i din region, sådan at perioden kan dokumenteres overfor kommunen.

At være ansat efter de sociale kapitler i overenskomsten kan eksempelvis betyde, at du og din arbejdsgiver har indgået aftale om nedsat arbejdstid som følge af sygdom, skånehensyn i form af ændrede arbejdsopgaver, mulighed for at gå fra og holde pauser/hvile i kortere eller længere tid.

Jeg vil hermed ansøge om stillingen som

Som ledig fleksjobber:

- Skal du være aktivt jobsøgende
- Skal du deltage i opfølgingsmøder hver 3. måned i kommunen
- Har du ret til 6 ugers selvvalgt uddannelse.

Søg råd og vejledning

Reglerne for fleksjob er indviklede, og i Danske Bioanalytikere opfordrer vi dig til at søge råd og vejledning, inden du indgår aftaler i din sag.

Du kan tale med din lokale tillidsrepræsentant eller med Danske Bioanalytikeres formand i din region, hvis du er i tvivl.

Har du i forvejen kontakt med a-kassen, DSA, er det også muligt at hente vejledning og rådgivning dér.

SÆRLIGT FOR FØRTIDSPENSIONISTER

Er du førtidspensionist, og har du fået tilkendt din pension inden 1. januar 2013, vil du **ikke** blive berørt. Dog vil du blive tilbudt et eller flere ressourceforløb. Alt efter hvad ressourceforløbet viser, vil det være teknisk muligt, at overføre dig til eksempelvis et fleksjob. Hvis du overvejer at takke ja til tilbuddet om ressourceforløb, vil vi anbefale dig, at du søger råd og vejledning i Danske Bioanalytikere forinden.

Læs mere om reformen af førtidspensionen i næste nummer af bladet, som udkommer 2. april.

Funktionel Magnetisk Resonans Imaging

Blodets iltningegrad identificerer aktivitet i hjernen under MR-billedoptagelse

Normalt betragter radiologer MR-skanninger som et middel til diagnosticering og sporing af sygdom – fx til at se den nøjagtige placering af en blodprop eller tumor. Men MR kan også bruges til at studere kroppens fysiologi og basale funktioner. Med MR-skanning er det muligt at måle blodets gennemstrømning og volumen, undersøge den biokemiske effekt af medicinindtagelse samt se, hvordan de forskellige organer fungerer. MR anvendes også til prækirurgisk kortlægning hos patienter med hjernetumorer og til hjerneaktiveringsstudier, hvor vi ser, hvad der sker lokalt i hjernen, når man fx taler eller bruger hånden (fMRI).

BOLD-effekten

Ved neural aktivering, som sker, hvis man fx bevæger en hånd, øges perfusionen lokalt i hjernen med 30 til 40 %, mens energiforbrug og iltforbrug kun øges i mindre grad, ca. 6 til 7 %.

På grund af den ændrede balance mellem tilførsel og forbrug af ilt ses en stigning i blodets iltningegrad. Ilt bæres i blodet af stoffet hæmoglobin. Hæmoglobins magnetiske egenskaber afhænger af, om molekylet er iltet eller ej. Ændringer i blodets iltningegrad medfører derfor små lokale magnetiske ændringer. En øgning af blodets iltningegrad giver et mere homogent magnetfelt omkring kapillærerne, hvilket medfører en signalstigning.

Ved at følge signalet over tid kan man måle ændringer i signalet, der korrelerer til neural aktivering. Dette kaldes BOLD-effekten (Blood Oxygenation Level Dependent).

Alle vores fMRI-undersøgelser udføres på vores 3 Tesla Philips MR-skanner. Patienterne lægges i skanneren med hovedet placeret i en 32-kanalers hovedspole. Hovedspolen fungerer som en antenne og er udstyret med et sæt tv-briller. Forskellige paradigmer kan sættes op, afhængig af i hvilke områder man ønsker at måle aktivering. (Figur 1 og 2).

Kortlægning og kirurgi

fMRI-undersøgelser bruges i forskningen til at kortlægge hjer-

nens funktion og fysiologi og klinisk til at planlægge kirurgiske indgreb i hjernen.

Følgende eksempel viser, hvordan patienter med tumorer i hjernen kan få udført en fMRI-undersøgelse inden operation.

Patienten får først foretaget en klinisk MR-skanning og en 3D MR optagelse, der dækker hele hovedet.

Ud fra disse optagelser får man den nøjagtige placering af tumor. Forskellige paradigmer sættes op, afhængig af tumors placering.

Figur 3 viser en patient, hvor tumor ligger tæt op ad, eller infiltrerer, de centre, der styrer højre hånds bevægelse og højre fods bevægelse. Paradigmer sættes op, så patienten med tv-brillerne kan se, hvornår han skal holde hvilepause, og hvornår han fx skal bevæge højre hånd.

Samtidig med paradigmet optages et sæt MR-billeder hvert andet sekund af hele hjernen. For at kunne identificere centret, hvor man danner ord, ser patienten i hvilepausen en sort skærm, og i aktiveringsperioden ser han fx ordet "cykel" på skærmen. Han skal så tænke: "Jeg kører på cykel," eller hvis han ser ordet "bold", tænke: "Jeg spiller bold" osv. Paradigmerne, hvor venstre hånd og venstre fod bevæges, bruges for denne patient som kontrol.

BOLD-signalerne kan lægges ind på 3D-optagelsen, som det ses i figur 3. Hvis tumor ligger tæt op ad, eller infiltrerer, nogle af de vigtige centre, vil de som oftest "skubbes" af tumor og lægge sig i kanten, ved siden af tumoren. En kortlægning af disse centre giver nyttige oplysninger til kirurgen inden operation.

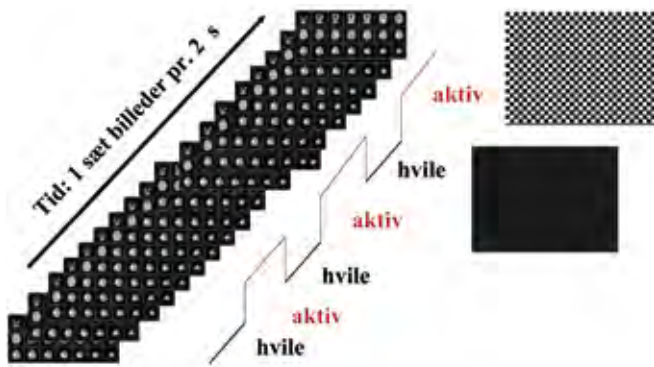
Operation på vågne patienter

Alternativet til fMRI er kortikal peroperativ mapping.

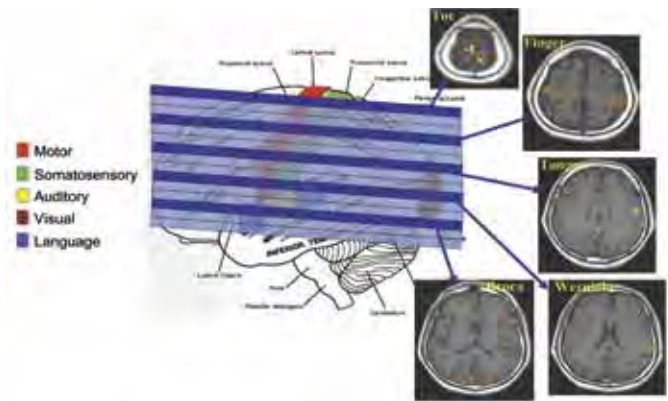
Før operation lægges patienten i narkose, indtil kirurgen har blotlagt operationssted. Når operationsstedet er blotlagt, vækkes patienten. Man har ikke de nerver i hjernen, der registrerer smerte, som man har i kraniekassen, derfor kan operationen af patienten foregå i vågen tilstand. Ud fra MR-optagelserne kan kirurgen placere elektroder i de områder, som vist på MR-skanningen. Da patienten er vågen, kan kirurgen tale med patienten under operationen. Hvis kirurgen placerer en elektrode der, hvor fx venstre hånds funktion sidder, vil patientens hånd, når elektroden rammer centret for bevægelse af hånden, bevæge sig. Kirurgen ved ud fra elektrodernes placering, hvor han så vidt muligt skal undgå sit indgreb, så funktionen af fx hånden bibeholdes. (Figur 4). □

Af Helle Juhl Simonsen
// Forskningsbioanalytiker
Enhed for Funktionel Billeddiagnostik
Diagnostisk Afdeling
Glostrup Hospital

FIGUR 1: Eksempel på en fMRI-optagelse. Der optages et sæt billeder hvert andet sekund, mens patienten har en hvileperiode eller en aktiveringsperiode. I det viste eksempel kigger patienten på en sort skærm i hvileperioden og et blinkende skakbrætmonster i aktiveringsperioden. Dette vil for raske personer give et øget BOLD- signal i synscortex.

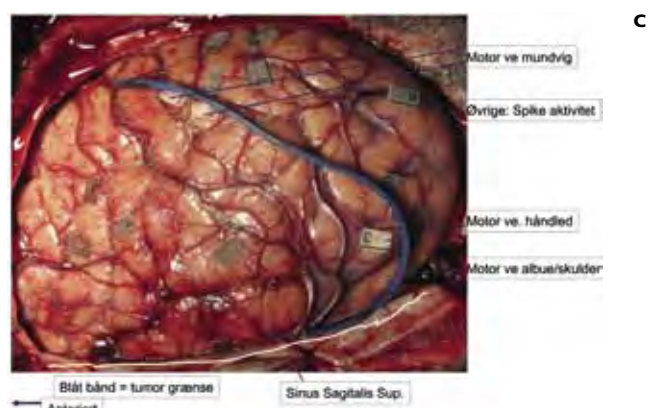
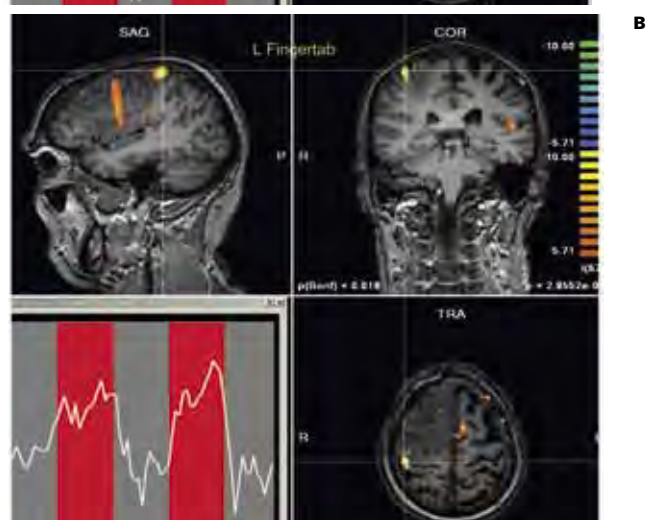
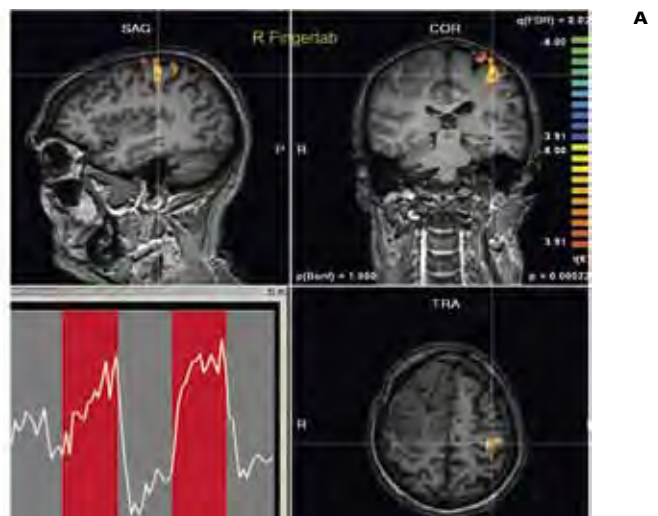

FIGUR 2: Skematisk figur med tilhørende MR-billeder, som viser de områder i hjernen, der aktiveres under udførelse af forskellige øvelser. De orange områder på MR-billederne repræsenterer BOLD- signalet.

FIGUR 3: Nederst MR-optagelser i 3 planer, som viser BOLD-signalet optaget med forskellige paradigmer. Øverst til højre det rekonstruerede 3D MR-billede, fordybningen i billedet er det areal, tumor fylder.

FIGUR 4: A og B viser de aktiverede områder på en tumorpatient, når patienten bevæger fingrene. Kurverne viser paradigmet og signalet i det motoriske område i hjernen målt over tid. De grå søjler viser hvileperioderne, de røde søjler viser aktiveringsperioderne, hvor patienten bevæger fingrene. C viser den blotlagte hjerne, hvor det blå bånd er tumorgrænsen, tallene på elektroderne er de områder, der aktiveres, når man fx bevæger hånden.

Bitten Kaanbjerg Kristensen, dbio-Midtjylland
Martina Jürs, næstformand
Lone Bojesen, dbio-Hovedstaden
Britta Mølgaard, regionsformand dbio-Syddanmark
Dinah Sloth Andersen, regionsformand dbio-Nordjylland
Mette Thomsen, regionsformand dbio-Midtjylland
Camilla Bjerre, næstformand
Solveig Dein Kjeldgaard, dbio-Syddanmark
Merete Dahl Kjeldgaard, dbio-Nordjylland
Susan Mathiasen, dbio-Hovedstaden
Bert Asbild, formand
Birgitte Scharff, regionsformand dbio-Hovedstaden
Conni Smith, dbio-Midtjylland
Hanne Nielsen Bonde, regionsformand dbio-Hovedstaden
Anne Sørensen, regionsformand dbio-Sjælland
Jenny Irene Heinrichs, dbio-Sjælland
Lotte Christensen, dbio-Hovedstaden

FLEKSJOBBERE PÅ LAVERE KONTINGENT

Bioanalytikere, der er ansat i fleksjob, har hidtil været indplaceret som "aktive", hvorfor de har betalt fuldt kontingent. Væsentlige ændringer i reglerne for fleksjob og førtidspension betyder, at personer, der fremover kommer i fleksjob, vil have en lavere indkomst, svarende til dagpenge, hvis de arbejder op til 25 timer om ugen. HB besluttede, at kommende fleksjobbere, der arbejder op til 25 timer om ugen, derfor skal indplaceres som "aktiv nedsat" og betale 900 kr. i kvartalet, svarende til ledige.

Læs mere om ændringerne for fleksjob i artiklen på side 20 + 21

TRANSPORT OG TILSTEDEVÆRELSE FOR FU'ERE

Skal dbio's formand og næstformænd have bopæl i eller i nærheden af København?

Da HB på sidste møde skulle tage stilling til en redigering af forretningsordenen for formandsskabet, blev visse formuleringer omkring "bolig og transport" diskuteret. De er nu blevet revideret, men er stadig åbne for forvirring, mente Birgitte Scharff, formand i Region Hovedstaden.

Blandt andet formuleringen om "uforholdsmæssig lang transporttid"; hvor langt er det så lige? Og hvornår vil det enten udløse, at dbio stiller en bolig til råd-

dighed i København eller giver et tilskud til transport fra fx Jylland.

Det blev bemærket, at transporttiden fra Nordsjælland, hvor de nuværende to næstformand bor, matcher den tid, det tager at komme fra Nordjylland med fly.

Spørgsmålet vil ikke mindst være aktuelt for kommende kandidater til formandsvalg, da de skal tage stilling til, om de er parate til enten at flytte til Hovedstaden – eller om de med hjemmearbejdsdage og tilskud til transportudgifter, kan pendle frem og tilbage.

Bert Asbild, formand for dbio: "Vi skal også kunne stille nogle krav. Hvor megen tilstedeværelse i København kræver det, at bestride et sådant job?"

Mette Thomsen, formand i Region Midtjylland påpegede, at med moderne kommunikationsteknologi og en mulig reform af dbio's struktur, er det svært at lægge sig fast på nogle helt klokkeklare kriterier. Meget kan ændre sig.

Der var enighed om forslaget fra formandsskabet, som blev vedtaget med en række præciseringer.

TR-MØDE DEN 11. MARTS

Joy Strunck, forhandlingschef i dbio, orienterede om overenskomstforhandlingerne mellem Sundhedskartellet og Danske Regioner. Selvom der, som tidligere nævnt, er tale om vanskelige forhandlinger, sigter man stadig efter at kunne have et resultat primo marts. Det er planlagt at afholde det traditionelle stormøde for alle

11 organisationers tillids- og fællestillidsrepræsentanter den 11. marts. Se artiklen her i bladet.

FÅ DET PÅ SKRIFT!

Forhandlingschef Joy Strunck uddybede desuden, hvordan de godt 200 bioanalytikere, der er ansat i almen praksis, kan risikere at blive ramt, hvis Danske Regioner opsig deres overenskomst med PLO – Praktiserende Lægers Organisation. Det kan ske pr. 1. april, hvis parterne stadig ikke har fået et gennembrud i forhandlingerne. Praksisbioanalytikerne er omfattet af Funktionærlovens opsigelsesvarsler, og de praksis, der vælger at afskedige deres praksispersonale, skal kunne dokumentere, at de bliver nødt til at gøre det af økonomiske årsager.

Mette Thomsen refererede fra en praksis i Region Midtjylland, hvor det er blevet overvejet, om bioanalytikerne kunne gå ned i tid i en periode, hvis de praktiserende læger får en indtægtsnedgang i forbindelse med aftaleopsigelsen.

"Men så skal man huske at få det på skrift, at det kun er i en tidsbegrænset periode. Ellers er det ikke sikkert, at man kan komme på fuld tid igen," advarede Joy Strunck.

AKUTPAKKE OG BIOANALYTIKERE

Næstformand Camilla Bjerre afrapporterede fra seneste møde i DSA.

Ifølge A-kassens tal var der i december i alt 18 ledige bioanalytikere, der er faldet for den nye dagpengefrist og dermed er berettiget til et job indenfor regeringens akutpakke. Det vil sige 10 i Region Hovedstaden, 6 i Region Sjælland og 2 i Region Midtjylland. Der er netop blevet udarbejdet fakta-ark, som adresserer de problemstillinger, der vedrører akutjob.

Britta Mølgaard, formand for Region Nordjylland, kunne berette om stor mangel på bioanalytikere i hendes region: Klinisk Biokemisk Afdeling på Vendsyssel Sygehus havde slået otte stillinger op – og havde modtaget fire ansøgninger.

Mette Thomsen, formand region Midtjylland, havde foretaget sin egen lille elektroniske undersøgelse af dimittendledigheden i hendes region; hun havde skrevet en sms til de nye bioanalytikere med spørgsmålet om, hvorvidt de havde fået job. 11 havde sms'et tilbage med et "nej", mens 14 havde svaret "ja" – en med en fast ansættelse og resten med enten halv- eller helårsvikariater.

Arbejdsløshedstallene for samtlige bioanalytikere i januar var 63, heraf 21 dimitterender.

CAFÉ-BESØG PÅ HØJKANT

Danske Bioanalytikere debuterede i 2011 med brug af elektronisk urafstemning ovenpå overenskomstresultatet. Ca. 2300 meldte sig dengang, og for at få de resterende ca. 2500 til at gøre det i denne omgang, gentages udlodningen af cafébesøg. Det blev besluttet, at samtlige de dbio-medlemmer, der stemmer elektronisk, deltager i lodtrækningen.

dbio VIL UNDERSØGE SLIDSKADER PÅ FINGRE, ARME OG SKULDRE

Der er brug for ny evidens for, hvad ensidigt gentagne bevægelser gør ved bioanalytikernes bevægeapparat. Derfor vil dbio snart foretage en spørgeskemaundersøgelse af 1500 bioanalytikere i job.

Det forklarede Camilla Bjerre, næstformand, i forbindelse med fremlæggelse af et dagsordenpunkt om arbejdsskadedestatisikken for 2012. Arbejdsskadedestyreren afviser rutinemæssigt sager om bevægeappartsårer hos bioanalytikere, enten fordi bioanalytikere ikke udfører klassisk "hårdt" arbejde eller med den begrundelse, at der tale om "varieret" arbejde, hvis der overhovedet er nogen form for alsidighed i opgaverne.

Konsulent Vibeke Greve Kristensen redegjorde for, hvordan afsluttede og verserende sager fordeler sig mellem kategorier af arbejdsskader. Den hyppigste anmeldelsesårsag er psykiske lidelser, mens fx toksisk eksem efter megen håndvask, afspritning og brug af latexhandsker udgør den 2. hyppigste.

OVERBLIK OVER BRUG AF NANO-PARTIKLER PÅ LABORATORIERNE

Ingen aner i hvor mange produkter og laboratorieapparatur, der er nano-partikler. Partiklerne, der har en række nyttige egenskaber, mistænkes for at kunne være skadelige, hvis de fx indåndes eller trænger gennem huden. Indtil videre er det godt gjort, at såkaldt nanosølv kan skade det ydre miljø i fx vandløb, hvis partiklerne vaskes ud.

Camilla Bjerre, næstformand, har sat sig for at forsøge at skabe en form for overblik over, hvor og i hvilke mængder, partiklerne optræder på sygehuslaboratorier.

Hun har derfor indledt et – foreløbigt gratis – samarbejde med en forsker fra Teknologisk Institut. Sammen med ham har hun og arbejdsmiljøkonsulent Hedvig Hasselbalch været på besøg på tre laboratorier indenfor henholdsvis klinisk biokemi, patologi og mikrobiologi. Egendelige undersøgelser vil først blive foretaget i juni.

Hun sagde på HB-mødet, at det kunne være en idé at forsøge at få ledende bioanalytikere, arbejdsmiljørepræsentanter og indkøbsansvarlige til at forlange at få bedre produktoplysninger fra leverandørerne. Der er nemlig endnu ingen lovgivning på området og derfor ingen gældende grænseværdier. Hele nano-området er først nu ved at blive kortlagt på nationalt og europæisk plan.

DET NÆRE, HELE OG SAMMENHÆNGENDE SUNDHEDSVÆSEN

På HB-mødets anden dag var der besøg fra Danske Regioner og Kommunernes Landsforening. De to repræsentanter holdt hver et oplæg om deres respektive visioner for – i regionernes ordvalg – "det hele sundhedsvæsen" og, som KL foretrækker at kalde deres: "det nære sundhedsvæsen".

Begge oplægsholdere var enige om, at der er brug for megen mere integration

og samarbejde i forhold til patienterne, der ofte falder ned mellem flere stole, når de bevæger sig fra kommunernes ansvarsområde og ind på regionernes sygehuse – og tilbage igen.

Formålet med besøget var ikke mindst, at få de to organisationer til at få øjnene op for bioanalytikerne som en attraktiv faggruppe at satse på, når sundheden i højere grad skal decentraliseres. Når patienter fx skal "udlægges" i eget hjem og betjene sig af POCT-apparatur og eventuelt telemedicin.

BIOANALYTIKERE SKAL BRANDES -

2014 bliver året, hvor det skal være slut med, at bioanalytikere er sundhedsvæsenets usynlige faggruppe. HB nikkede begejstret ja til et forslag om, at gøre hele næste år til branding-år for faget og professionen.

Konkret tog man hul på en diskussion om, hvorvidt der i den forbindelse skal udsendes en vægkalender, og om lommekalenderen skal indgå i konceptet for året.

Der vil ved senere lejligheder blive præsenteret et mere konkret koncept for årets aktiviteter.

- OG BRUGES BEDRE

Som en slags forskud på brandingår 2014 har Danske Bioanalytikere netop udsendt pjecen "Brug bioanalytikeren bedre". Formålet var det helt specifikke, at have en let læst, men grundig, præsentation af bioanalytikerens brede kompetencer med til besøget hos sundhedsminister Astrid Krag den 10. januar. Målgruppen er især beslutningstagere på politisk eller embedsmandsniveau, men kan også læses af andre med interesse i, hvordan opgaverne løses bedst muligt i sundhedssektoren.

Pjecen skal efter HB's forslag gennemgå en lettere revision, når den skal trykkes i større oplag.

I JANUAR 2013 DIMITTEREDE 169 BIOANALYTIKERE FRA UDDANNELSERNE I ÅRHUS, ESBJERG, ODENSE, NÆSTVED OG KØBENHAVN. FOR UDDANNELSERNE I ESBJERG OG ODENSE ER DET ALLERFØRSTE GANG, DE HAR KUNNET SENDE ET HOLD NYUDDANNEDE BIOANALYTIKERE VIDERE UD TIL DERES FREMTIDIGE KARRIERER. STORT TILLYKKE TIL ALLE.

VELKOMMEN TIL NYE KOLLEGER

I alfabetisk rækkefølge: Adela Kaplan, Ann Christina Svendsen, Annette Larsen, Birita Sofia Hendriksdóttir, Camilla Rosenkilde Larsen, Casper Klæstrup Mølbæk, Cathrine Pedersen, Charlotte Maria Byskov Koldsø, Christian Paul Pedersen, Christina Rasmussen, Christine Waldstrøm Christiansen, Dino Pipic, Ditte Viborg Kofod, Fatma Okcu, Hebba El-Mohammad, Janni Damborg, Joan Mark Andersen, Karina Staugaard Pedersen, Klaus Jensen, Lea Grip, Line Grønning Thomsen, Line Seliger Andreasen, Lisa Andersen, Lisbeth Bych Ebbensgaard, Louise Mai Brusseau Métélus, Maria Nguyen, Marie Alexia Christensen, Marie Halkjær Mogensen, Mathias Mortensen, Mette Thing Langkilde, Mia Vad Christensen, Mille Sander Søgaard Andersen, Nanna Gyldenbergs Pedersen, Nanna Haahr Vorsaa, Noor Adel Kenk Hanna, Pernille Helga Juel-Jespersen, Pia Jeanette Basse Sørensen Krog, Sabrina Husum, Sofie Andersen, Sriladshana Jathuran, Suna Cayir, Tina Enggård Holm, Tine Nicolaisen, Tobias Hedegaard.

Øverst fra venstre: Gitte Nissen, Susan Peyk Sørensen, Helga Ahlquist Blohm, Cathrine Borup, Caroline Ankerlund Matthiesen, Sandra Daugaard, Tina Sørsdal, Ulla List Tønnesen, Maria Christensen, Anne-Katrine Rask Nielsen, Natja Sjørne Knak Kristensen,
Nederst fra venstre: Charlotte Olsen, Bahrije Culjandji, Lenette Plet, Tania Thomsen, Malene Brinck Stengaard, Mona Hansen, Elda Hansen, Jens Præstholt Ravn.

UC LILLEBÆLT
ODENSE

I tilfældig rækkefølge. Mette Aagaard, Zeinab Abou-Arab, Lene D. Hald Andersen, Karina Fredensborg Arndal, Shokufa Baktash, Battal Can, Kis Søderholm Christensen, Majbrit Kjær Christensen, Sara Hougaard Christensen, Trine Smidt Christensen, Lars Frost, Line Vie Haugsted, Arsen Hoti, Jill Møller Hørdum, Beyravi Jayalingam, Sindu Jayalingam, Sabrina Borg Jensen, Nadja Korgaard, Martin Peter Rudbech Krumborg, Niels Strømvig Larsen, Tina Mwaipaya, Ditte Pedersen, Maria Pedersen, Susanne Hajsland Poulsen, Lene Bøgh Sørensen, Marianne Sørensen, Saher Taha, Dina Adel Zidan.

UC SJÆLLAND
NÆSTVED

Niyan Abdullah, Maiken Andersen, Carina Lykke Berthelsen, Kathrine Lange Bungaard, Bettinna Crillesen, Natalia Ehlers, Henrik Bødker Esbensen, Anahita Feizi, Ole Michael Raun Hansen, Camilla Kappe Ibsen, Linda Merethe Jensen, Linda Kjærgaard, Mikael Lund Fuglsang Larsen, Morten Kranker Larsen, Rie Rokbøl Larsen, Stine Kirkegaard Larsen, Marie-Louise Sandberg Madsen, Stine Hartig Meegdes, Tiffany Soto Lara Munthe, Cora Schumann Nielsen, Louise Baunedal Nielsen, Maria Scheuerlein Nielsen, Mikkel Benjamin Nielsen, Mikkel Vaabengaard Nielsen, Manja Damborg Olsen, Melanie Stine Ottosen, Christina Agnethe Pedersen, Rung-Arun Petersen, Bolette Skov Rasmussen, Mads Hvidkjær Sund Rasmussen, Sussie Rasmussen, Michelle Rehder, Leonora Rogova, Dmitri Saveliev, Sara Louise Schmidt. *Ikke alle var til stede ved fotograferingen.*

KØBENHAVN
METROPOL

Bioanalytikeruddannelsen **PROFESSIONSHØJSKOLEN METROPOL** Modul 14 V13
24. Januar 2013

I alfabetisk rækkefølge: Adriana Sørensen, Alaa Mohamad Ahmad, Amalie Chloé Onink, Anders Blomsen, Anne Katrine Bach, Benazer Alam, Betül Ibisoglu, Charity Nyaguthii, Christie irene Cantada, Dijana Parezanovic, Grethe Holt Overgaard, Haedar Jabbar Muhsen, Hava Secilmis, Hiba Bilal Aboutaha, Hu Li, Josefine Kamille Trana, Julie Dyppel, Julie Fisker Nielsen, Karina Bruun Neubert, Majken Karina Simonsen, Maria Kägel Sørensen, Marie Ziebell Severinsen, Mauro Bussadori, Mette Marie Stenberg Eriksen, Michala Fischer, Mie Moritzen, Miriam I A Bassoumi, Ole Michael Schmidt, Parisa Hassanzadeh, Purity Gathigia, Renny Acheampong, Sandra Tawfik, Sara NourMohammadi, Sashia Saz Kassem, Shabnam Maaroufi Agha, Shad Kassem Klingenberg, Shafiq Malekzadeh, Signe Schmidt Madsen, Sofie Frost, Stefanie Mørk Christensen, Thao Trieu Nguyen, Tina Toppevad Skov, Zaineb Adel Kamel Ali Al-Jaberi. *Ikke alle var til stede ved fotograferingen.*

“I Grønland følger man patienterne fra start til slut. Dette giver en anden nærhed og kontakt med patienterne, end den man kender i Danmark.”

ROSARIN WANNATHEP, BIOANALYTIKER, 32 ÅR.

Vi søger både erfarne og yngre bioanalytikere. Det vigtigste er, at du har gåpåmod og er klar til den personlige og faglige udfordring, et job i Grønland giver dig. Send dit cv til personale@peqgik.gl, så kan vi tage en snak om de muligheder du har i Grønland.

► gjob.dk

GRØNLAND – GIVER DIG EN OPLEVELSE FOR LIVET

Find dit næste job i Grønland på www.gjob.dk
Her kan du også læse mere om andres erfaringer med at arbejde i Grønland.

Det Grønlandske Sundhedsvæsen

Mange medlemmer og tillidsrepræsentanter ringer til dbio med spørgsmål om løn og arbejde. I hvert nummer af fagbladet bringer vi hyppigt stillede spørgsmål med svar fra konsulenterne på området.

Må min arbejdsgiver læse min mail efter min fratræden?

På mit tidligere arbejde havde jeg en personlig arbejds-e-mailadresse. Der var ingen regler om, hvorvidt vi måtte bruge den privat, og jeg har derfor brugt den privat i begrænset omfang.

For to måneder siden skiftede jeg dog arbejde og troede, at min e-mailkonto blev lukket ned med det samme.

Jeg har imidlertid fundet ud af, at min tidligere arbejdsgiver har holdt min e-mailkonto åben, og også at hun har været inde at læse min private mail.

Må hun det?

Svar:

Der er ingen specifikke regler, hvor der står, hvor længe din arbejdsgiver må holde din e-mailkonto åben efter din fratræden.

En arbejdsgivers anvendelse af medarbejderens personlige e-mailadresse vil dog indebære en behandling af personoplysninger, og behandlingen vil derfor være omfattet af persondatalovens regler.

Datatilsynets retningslinjer

I Datatilsynet har de derfor fastsat nogle vejledende retningslinjer for, hvordan de vil håndtere spørgsmålet, hvis du rettede en klage til dem. Datatilsynet er den myndighed, der fører kontrol med, at personoplysninger behandles i overensstemmelse med persondatalovens regler.

Retningslinjerne gælder, hvor der ikke er aftalt andet mellem dig og din arbejdsgiver.

I retningslinjerne anfører Datatilsynet bl.a., at:

- når en medarbejder har forladt arbejdspladsen og ikke længere kan få adgang til sin personlige e-mailkonto på arbejdspladsen, må e-mailkontoen kun holdes aktiv i en periode, der er så kort som muligt.
- periodens længde fastsættes under hensyntagen til den fratrådte medarbejders stilling og funktion og kan maksimalt være på 12 måneder.
- der skal sættes et auto-reply på e-mailkontoen snarest muligt, bl.a. med angivelse af, at medarbejderen er fratrådt.
- e-mailkontoen må som udgangspunkt kun bruges til at modtage e-mail.

- oplysninger om e-mailadressen skal hurtigst muligt fjernes fra arbejdspladsens hjemmeside mv.
- kun en enkelt eller få betroede medarbejdere bør have adgang til den fratrådte medarbejders personlige e-mailkonto.

Du kan læse hele vejledningen på Datatilsynets hjemmeside www.datatilsynet.dk/erhverv/personaleadministration/behandling-af-en-fratraadt-medarbejders-e-mail-konto/

Brud på brevhemmeligheden

I forhold til at din arbejdsgiver har været inde at læse dine private e-mail, vil der til gengæld være tale om en overtrædelse af straffelovens § 263 om brevhemmelighed mv.

§ 263 bestemmer bl.a., at med bøde eller fængsel indtil 6 måneder straffes den, som uberettiget bryder eller underdrager nogen et brev, telegram eller anden lukket meddelelse eller optegnelse eller gør sig bekendt med indholdet.

Om din arbejdsgiver har overtrådt straffelovens regler, afgøres i sidste ende af domstolene, mens du kan klage til Datatilsynet, hvis du mener, at din arbejdsgiver har overtrådt persondatalovens regler.

Sara Beck Jochumsen
// konsulent i dbio

Let énhåndsåbning af låg! FlipTop centrifugerør

1250,-
15ml - 500 stk.

9.400G

1550,-
50ml - 500 stk.

Korte stangpipetter

I størrelserne 5, 10 & 25mL.

RNase/DNase-fri, DNA-fri og non-pyrogene.

Antal per kasse
5ml/10ml: 200 stk.
25ml: 100 stk.
Priser fra **395,-**
pr. kasse

Vi sender gerne vareprøver!

Rulleflasker

1000mL: 490cm² overfladeareal
24 stk. pr. kasse

/ u. vent.

Pris 945,- pr. kasse

/ m. vent.

Pris 985,- pr. kasse

2000mL: 850cm² overfladeareal
12 stk. pr. kasse

/ u. vent. **485,-**

/ m. vent. **510,-**

ALMECO
SCIENTIFIC

www.almeco.dk
info@almeco.dk • Tlf: 76 30 76 00

TIPS OG TRICKS TIL POSTER- OG ARTIKELSKRIVNING

Da jeg første gang så, at hospitalets bibliotek havde fået *How to Write and Illustrate a Scientific Paper* som en del af dets udvalg, tænkte jeg, at jeg ville låne den for sjov. Bare for at se hvad det var for noget. Aldrig er jeg blevet så overrasket over, hvor brugbar en bog kan være.

Bogen viste sig at have et væld af brugbare tips til mange andre end dem, der skal skrive artikler. Den er naturligvis primært rettet til artikelskrivere og til dem, der er ved at skrive ph.d.-afhandlinger. Men alle vi andre kan også få mange tips fra den.

Forfatteren har mange års erfaring både med at skrive selv, med at undervise i at skrive og

som redaktør på videnskabelige blade. Denne erfaring nyder læseren godt af, da alle de emner, der berøres, er rigt støttet af eksempler fra virkeligheden.

Og det er ikke småting, der bliver vendt i bogen. Både hvordan man bedst skriver på et andet sprog end ens eget, hvordan man får præsenteret grafer og tabeller overskueligt, og hvordan man kan skrive tal på en god måde. Også ideer til, hvordan man sætter forskellige afsnit op i sin artikel, bliver gennemgået, og også her er der mange gode råd, man kan bruge i sin skrivning.

Men selvom bogen er rettet til artikelskribenter, vil man kunne få utrolig stor gavn af bogen,

selvom det er mindre ting, man arbejder med. Både hvis man skal lave en poster, eller hvis man er studerende og er ved at skrive et projekt, kan de forskellige tips bruges. Der er nemlig ikke forskel på måden, tingene skal sættes op på, og efter at have læst bogen kan man se tilbage på sine egne skrivelser og finde mange ting, der kunne rettes. Man vil også se med andre øjne på de fremtidige artikler, man læser, og tænke, at her er der en forfatter, der kunne have haft god nytte af bogen.

Jeg kan kun anbefale, at man får sin afdeling til at købe bogen eller låner den, hvis man står og skal til at skrive noget selv. Den er

How to Write and Illustrate a Scientific Paper

Björn Gustavii. Paperback: 178 pages. Publisher: Cambridge University Press; 2 edition (March 10, 2008). Language: English. ISBN-10: 052170393X. ISBN-13: 978-0521703932

så fyldt med gode råd, at det vil være en skam ikke at benytte sig af dem.

Anmeldt af Jens Peder Dreyer Paludan
*Bioanalytikerunderviser
Klinisk Fysiologisk Afdeling
Regionshospitalet Viborg*

NÅR MENNESKER IKKE KUN ER DATAMATERIALE

Bogen viser, hvordan man kan indfange patientens perspektiv, og hvordan indsigt i dette område kan bidrage med viden inden for klinisk sygepleje og i videnskabelige undersøgelser.

Bogen er forskningsbaseret og henvender sig til studerende, undervisere og vejledere på sygeplejeuddannelsen, men også studerende på sundhedsfaglig efteruddannelse kan have gavn af bogen.

Bogen er opdelt i en teoretisk og en empirisk del. Kapitlerne er forsynet med nøglebegreber og definitioner, som giver en kort beskrivelse af det enkelte afsnit.

I den teoretiske del præsenteres patientperspektivet fra forskellige vinkler, blandt andet synet på patienten i et historisk perspektiv. Den empiriske del viser, hvordan patientens perspektiv er et centralt tema i flere danske forskningsprojekter, og tager afsæt i de oplevelser, som patienter beskriver i forbindelse med pleje og behandling. I flere kapitler omtales konkrete forskningsprojekter suppleret med cases og fortællinger. Særligt interessant er afsnittet omhandlende børn. Den særlige udfordring det er at indfange patientens perspektiv, når patienten er et barn. Det kræver indle-

velse i barnets verden og et tilidsfuldt forhold til barnet. Forskeren skal foruden at løse sin opgave med indsamling af data være bevidst om de forpligtelser, der følger med, når man involverer sig i barnet og ikke kun opfatter barnet som et stykke datamateriale.

Jeg mener, at bogen er god inspiration til sundhedsprofessionelle, der planlægger eller er involveret i kvalitative forskningsprojekter.

Anmeldt af Gitte Meyer Larsen
*Bioanalytikerunderviser
Klinisk Biokemisk Afdeling
Sygehus Vendsyssel, Hjørring.*

Patientperspektivet – En kilde til viden

Bente Martinsen, Annelise Norlyk og Pia Dreyer (red.)
ISBN: 9788762811409.
Udgivelsesår: 2012.
Sider: 248. Pris: 299,00 kr.

NYE KURSUSLEDERE

Danske Bioanalytikeres efteruddannelsesafdeling har fået 10 nye kursusledere. Sammen med dbio's tre ansatte i kursusafdelingen og seks repræsentanter fra de faglige udviklingsgrupper har de været på seminar i Middelfart.

Lektor Ib Ravn fra Aarhus Universi-

tet underviste i, hvordan man, ved hjælp af korte og præcise oplæg og kompetent facilitering, får optimalt udbytte af et kursus eller et møde - bl.a. ved at give tid til tavs refleksion, summe med sidemanden eller drøfte det nye med sine kolleger i deltagerkredsen.

Kursuslederne: Birgitte Christensen, Vinni Dorte Bredahl, Birgitte Højgaard Larsen, Lisbeth Trustrup, Bettina Borre Buhl, Tina Bjørg Jensen, Tina Therkildsen Koch, Katja Haugegaard Olesen, Bettina Friis Olsen, Nini Pedersen og konsulent i dbio Else Marie Klærke.

// dbio's EFTERUDDANNELSE

dbio OG FREMTIDENS UDFORDRINGER?

Kom og giv din mening til kende

dbio-Hovedstaden afholder temadag for ledende bioanalytikere, afdelingsbioanalytikere, undervisere, TR og AMIR. På dbio's kongres i juni 2012 blev der stillet forslag om at kigge nærmere på, om organisationen har den størrelse, udformning og fordeling af opgaver og økonomiske ressourcer, som vil være mest hensigtsmæssigt de kommende år.

Projekt "Fremtidens fagforening" starter med en grundig undersøgelsesfase, hvor alle gode ideer til, hvordan fremtidens organisering kan se ud, vil blive samlet i et idekatalog.

TID: Torsdag den 11.4.2013 kl. 9.00-15.00

STED: Mødet afholdes i Vartov – den store mødesal Farvergade 27, 1463 København K

TILMELDING på hjemmesiden senest den 27.3.2013.

KROP & ARBEJDE

PROGRAM:

- Kl. 16.30 Velkomst
v. bioanalytiker Lise Buchardt, dbio Hovedstaden
- Kl. 16.35 Smerter i led og muskler
- Kl. 17.10 Støj, stress og trivsel
v. seniorforsker Jesper Kristiansen
- Kl. 17.45-18.00 Kort pause
- Kl. 18.00 Social kapital, tillid, retfærdighed og samarbejdsevne
v. udviklingskonsulent Inger-Marie Wiegman
- Kl. 18.35 Biokemiske analyser og diagnostik af søvnsygdomme
v. professor Poul Jørgen Jennum
- Kl. 19.10-19.50 Spisepause.
Der serveres sandwich og diverse vand
- Kl. 19.50 Håndseksem på arbejde
v. overlæge Tove Agner
- Kl. 20.25 Fagforeningens rolle
v. regionsformand Birgitte Scharff
- Kl. 21.00 Afslutning
v. bioanalytiker Astrid Worre Sørensen

Dørene åbnes kl. 16. Der vil være lidt at spise og drikke.

TID: Onsdag den 17. april 2013 kl. 16.30-21.00

STED: Auditorium 1, Rigshospitalet

TILMELDING: Senest torsdag den 11. april 2013 kl. 12 på hjemmesiden www.dbio.dk, Regioner, Hovedstaden, medlemsaktiviteter

Erfaringer med firmaet LabVikar søges

Danske Bioanalytikere har fået flere henvendelser vedr. blodprøvekurser udbudt af Firmaet LabVikar.

Danske Bioanalytikere ønsker derfor at indsamle mere viden om medlemmers erfaringer med LabVikar.

Har du en viden eller erfaring som du ønsker at dele med andre bioanalytikere, send da en kort email med beskrivelse af dine erfaringer, dit navn og telefonnummer til **mju@dbio.dk** Martina Jürs, 1. næstformand, Danske Bioanalytikere.

Erfaringer bliver ikke offentliggjort eller videregivet uden samtykke.

// STILLINGER

Afdelingsbioanalytiker til Køge Sygehus

Vi søger en ambitiøs og energisk afdelingsbioanalytiker til Klinisk Biokemisk Afdeling 01.05.13.

Se hele stillingsopslaget på www.regionsjælland.dk, Job og karriere - quicknr. 11576

WWW.REGIONSJÆLLAND.DK

REGION SJÆLLAND

KØGE SYGGEHUS

- vi er til for dig

Fuldautomatiseret Væskebaseret cytologi

Beholder Gyn prøver

Beholder non-Gyn prøver

Ny forbedret børste

Børste:

Børsten sidder i beholderen efter prøvetagning og fungerer som kvalitetskontrol på at prøvematerialet er til stede.

- Prisbelønnet innovativ teknologi
- Klar morfologi - mindre uønsket baggrundssubstans
- Sporbarhed af patientprøver
- Applikation for Gyn og non-Gyn prøver
- Program for udpositionering til PCR (fx. HPV)
- Ingen helsefarlige kemikalier
- Lukket beholder - skal ikke åbnes (minimal kontaminationsrisiko)

Besøg os på
DPAS